

T.C.

ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

**ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ TERZİOĞLU
YERLEŞKESİ'NDE REKREATİF AKTİVİTE ÇEŞİTLİLİĞİNİ
OLUŞTURABİLECEK ALANLAR BELİRLENMESİNE
YÖNELİK FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI**

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan

Meliha UZUN

Tez Danışmanı

Öğr. Gör. Dr. Gülçin GÖZAYDIN

ÇANAKKALE-2013

TEZ ONAYI FORMU

Kurum : Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Program : Yüksek Lisans () Doktora ()

Anabilim Dalı :

Tez Sahibi :

Tez Başlığı :

Sınav Yeri :

Sınav Tarihi :

Tez tarafımızdan okunmuş, kapsam ve kalite yönünden Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman (Unvan ve Adı)

Kurumu

İmza

Sınav Jüri Üyeleri (Unvan ve Adları)

Yukarıdaki jüri kararı Enstitü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Prof. Dr.

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

THESIS APPROVAL FORM

Institute : Çanakkalale Onsekiz Mart University Institute of Health Sciences

Programme : Master of Science () Doctor of Philosophy ()

Department :

Student :

Title of the Thesis :

Examination Place :

Examination Date :

We have investigated the present thesis in regard to content and quality and have approved as a Master of Science Thesis.

**Supervisor (Title and
Name)**

Institution

Signature

Members of Examination Jury (Titles and Names)

The above examination jury decision has been approved by Administrative Board of Institute with decision dated and numbered

Prof. Dr.

Director of Institute of Health Sciences

BEYAN FORMU

Bu tezin kendi çalışmam olduğunu, planlanmasından yazımına kadar hiçbir aşamasında etik dışı davranışımın olmadığını, tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları kaynaklar listesine aldığımı, tez çalışması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

Tarih :

Adı Soyadı :

İmza :

ÖNSÖZ

Öncelikle beni bugünlere getiren, her koşulda desteğini hiç esirgemeyen, ideallerimi gerçekleştirmemi sağlayan ve ailem oldukları için onur duyduğum biricik annem Taliye UZUN, biricik babam Recep UZUN ve biricik ablam Tuğba ACAR'a sonsuz teşekkür ederim. Çalışmam boyunca değerli yönlendirmeleri ve katkıları için danışmanım Öğr. Gör. Dr. Gülçin GÖZAYDIN'a, bilgisini ve deneyimlerini her zaman çok cömertçe benimle paylaşan değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Necati CERRAHOĞLU'na, bu zorlu süreçte değerli bilgilerinden faydalandığım, desteğini esirgemeyen sayın hocam Yrd. Doç. Dr. Özhan BAVLI'ya, çalışmam boyunca bilgi ve deneyimleriyle yolumu açan, her zaman yanımda olan, bana destek çıkan sevgili hocam Doç. Dr. Baki YILMAZ'a, her koşulda desteğini hiç esirgemeyen değerli hocam Yrd. Doç. Dr. Yusuf CAN'a şükranlarımı sunarım. Araştırma boyunca beni yönlendiren, yardımlarını hiçbir zaman esirgemeyen, stresli zamanlarımda güler yüzüyle bana moral olan sevgili kuzenim Öğr. Gör. Oya Sevcan ORAK'a teşekkür ederim. Tüm öğrenim hayatım boyunca yanımda olan akrabalarım ve arkadaşlarıma çok teşekkür ederim. Ayrıca çalışmam boyunca yakın ilgi ve yardımlarıyla beni yönlendiren, içtenlikleri ve samimiyetleriyle yardımlarını esirgemeyen Enstitüsü Sekreteri Hatice KAMAR'a, Enstitüsü İdari Personellerinden Özge DEĞİRMENCİOĞLU'na ve Sibel EROL'a çok teşekkür ederim.

Meliha UZUN

Çanakkale, 2013

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
Önsöz.....	iii
İçindekiler.....	iv
Kısaltmalar.....	vii
Tablolar.....	viii
Şekiller.....	x
ÖZET	1
SUMMARY	2
1. GİRİŞ ve AMAÇ	3
2. GENEL BİLGİLER	5
2.1. Zaman, Boş Zaman ve Rekreasyon Kavramları	5
2.1.1. Zaman.....	5
2.1.2. Boş Zaman	9
2.1.3. Rekreasyon	12
2.2. Rekreasyonun Etkinlik Alanları	16
2.3. Rekreasyonun Sınıflandırılması	17
2.3.1. Amaçlarına Göre Rekreasyonun Sınıflandırılması	17
2.3.2. Çeşitli Kriterlere Göre Rekreasyonun Sınıflandırılması	17
2.4. Rekreasyonun Bireye Kattığı Yararlar	18
2.4.1. Psikolojik Yararlar	18
2.4.2. Fiziksel Yararlar	19

2.4.3.	Sosyal Yararlar	20
2.5.	Rekreasyona Katılımı Etkileyen Faktörler	21
2.6.	Spor ve Rekreasyon İlişkisi	23
2.7.	Yerleşke Rekreasyonu	24
2.7.1.	Yerleşke Rekreasyonunun Amaçları	27
2.7.2.	Yerleşke Rekreasyonu Modelleri	27
2.7.3.	Yerleşke Rekreasyonu Programları	29
2.8.	Üniversitelerde Rekreasyon	30
2.8.1.	Üniversite Gençliği	31
2.8.2.	Toplumsal Olarak Gençliğin Yeri ve Önemi	33
2.8.3.	Üniversite Gençliğinin Sportif Aktivite ile İlişkisi ve	34
	Yaşamlarında Sporun Yeri	
2.8.4.	Üniversite Gençliğinin Sportif Aktivitelere Katılımı	34
2.9.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin Kurumsal Yapısı	35
2.10.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde Sportif	40
	Etkinliklerin Programlanması ve Uygulanması	
2.11.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Tesisleri	41
2.12.	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde Sportif Etkinlik	42
	Türleri	
2.12.1.	Öğrenci Toplulukları	42
2.12.2.	Bahar Şenliği	47
2.12.3.	Serbest Zaman Etkinliği	48
2.12.4.	Üniversite Takımları.....	49
3.	GEREÇ VE YÖNTEM	50
3.1.	Araştırmanın Evreni ve Örneklem.....	50
3.2.	Veri Toplama Teknikleri	51

3.3.	Verilerin Analizi	51
4.	BULGULAR	52
5.	TARTIŞMA ve SONUÇ	65
6.	KAYNAKLAR	75
7.	EKLER	83

KISALTMALAR

- SPSS** : Statistical Package For Social Sciences
- NIRSA** : National Intramural Recreational Sports Association (Ulusal Üniversite İçi Serbest Zaman Sporları Derneği)
- DPT** : Devlet Planlama Teşkilatı

TABLolar LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1. Üniversite Öğrencilerinin Fakülte, Yüksekokul ve Meslek52 Yüksek Okuluna Göre Dağılımları	
Tablo 2. Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı53	
Tablo 3. Üniversite Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Dağılımı53	
Tablo 4. Üniversite Öğrencilerinin Okul Dışı Zamanını Değerlendirme54 Etkinlikleri	
Tablo 5. Üniversite Öğrencilerinin Okul Dışındaki Zamanlarında Sportif54 Etkinliklerle İlgilenme Düzeyleri	
Tablo 6. Üniversitede Yapılan Sportif Etkinliklerin Kalitesine Göre55 Yeterlilik Düzeyi	
Tablo 7. Üniversite Öğrencilerinin Sportif Etkinliklere Katılım Düzeyi56	
Tablo 8. Üniversite Öğrencilerinin Sportif Etkinliklere Katılamamasının57 En önemli Nedeni	
Tablo 9. Üniversite Öğrencilerinin Düzenli Olarak Sportif Etkinliğe58 Katılma Nedenleri	
Tablo 10. Üniversite Öğrencilerinin Aktif Olarak Yaptıkları Spor Branşları59	

Tablo 11. Üniversite Öğrencilerinin En Çok Kullandığı Tesis,Saha.....60 ve Alanlar
Tablo 12. Üniversite Öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.....61 Tesislerini Kullanırken Karşılaştıkları En Önemli Sorunları
Tablo 13. Üniversite Öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine.....62 Ait Olmayan Spor Tesislerini Tercih Etmesinin En Önemli Nedenleri
Tablo 14. Üniversite Öğrencilerinin Üniversitede Yapılan Etkinliklerden.....63 Haber Düzeyi
Tablo 15. Üniversite Öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne.....64 En Çok İstedığı Tesis

ŞEKİLLER LİSTESİ

	Sayfa No
Şekil 1. Kampüs Rekreasyon Birimi Modeli Örneği.....	28
Şekil 2. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi.....	37
Şekil 3. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Kampüsü Haritasında Yüzme Havuzunun Nereye Yapılabileceğine Dair Alan	85
Şekil 4. Doğa Sporları ve Rekreasyon Eğitim Alanının Uygulanabileceği..... Alan	86

ÖZET

Üniversitelerde, gençleri akademik başarıya taşıyacak olan eğitim programlarının yanında, üniversite kampüslerinde gerçekleştirilecek olan Rekreasyon Programları, gençlerin, üniversite personelinin ve ailelerin sosyal yaşam dengesini kurmasına olanak tanır. Daha sağlıklı, stresinden arınmış, insan ilişkilerinde başarılı, kendini yenileyerek geleceğe daha güvenle bakan gençlerin yetişmesine katkı sağlar. Araştırma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde Rekreatif Aktivite Çeşitliliğini Oluşturabilecek Alanlar Belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evrenini, ÇOMÜ Terzioğlu Yerleşkesinde öğrenim gören toplam 13.740 öğrenci oluşturmaktadır. Örneklemi ise, gönüllü olarak katılan toplam 351 kişi oluşturmaktadır. Araştırmada öğrencilere 15 soruluk anket uygulanmıştır. Anket yoluyla toplanan veriler kullanılarak, bilgilerin değerlendirilmesinde frekans (N) ve yüzde (%) dağılımları kullanılmıştır. Verilerin çözümlemesinde SPSS 11,0 sürümü istatistik paket program kullanılmıştır. Ankette, öğrencilerin üniversitede düzenlenen sportif etkinliklere ne düzeyde katıldığı, okul dışı zamanlarını nasıl değerlendirdikleri, sportif aktivitelere ne amaçla katıldıkları, üniversitede yapılan sportif etkinlikleri ne düzeyde yeterli buldukları, ÇOMÜ spor tesislerini ne düzeyde yeterli bulduğu, ÇOMÜ'ne en çok hangi tesisin yapılmasını istedikleri şeklinde sorular yer almaktadır. Bulgularda, öğrencilerin etkinliklere çoğunlukla hiç katılmadığı, üniversitede yapılan sportif etkinlikleri yetersiz buldukları, okul dışı zamanlarında sportif aktivite yapma nedenlerinin sağlık amaçlı olduğu, okul dışındaki zamanlarında genellikle sportif aktiviteler yaptıkları, düzenli olarak sportif aktivite yapma nedenlerinin boş vakitlerini değerlendirmek olduğu, aktif olarak en çok yaptıkları spor branşlarının futbol, voleybol ve yürüyüş olduğunu, üniversite dışındaki tesisleri kullanma nedenlerinin çoğunlukla tesisler ile malzemelerin yeterli ve bakımlı olduğundan dolayı kullandıklarını belirtmişlerdir. Sonuç olarak, üniversite öğrencilerinin Terzioğlu Yerleşkesindeki kampüs rekreasyon programlarından fazla memnun olmadıkları görülmektedir. Öğrencilerin kampüste en çok istedikleri tesis yüzme havuzu olmuştur.

Anahtar Sözcükler: Kampüs Rekreasyonu, Rekreasyon, Spor Tesisleri, Sportif Aktiviteler, Üniversite

SUMMARY

Feasibility Study For Determining Of Recreation Activity Areas At The Campus Of Canakkale Onsekiz Mart University Terzioglu.

Universities, besides the academic success of young people on college campuses, which will be held next to the Recreation Programs youth education programs, university staff, allows families to establish the balance of social life. More healthy, stress-free, human relations, self-renewing contribute to the education of young people looking to the future with confidence. Research, the University Campus Recreational Activity Diversity Terzioglu areas that may be made for the purpose of Determination. The population of the study, the University Campus Terzioglu 13,740 students are studying and the sample consists of a total of 351 people are involved as a volunteer. 15-item survey questionnaire was administered to students. Using data collected through a questionnaire, information assessing the frequency (f) and percentage (%) is calculated distributions. SPSS version 11.0 statistical package program was used for data analysis. What level of university students participated in the survey organized sporting events, how they evaluate their time outside of school, participating in sports activities for what purpose, to what extent they are capable of sports activities in the university, the University has found enough what level of sports facilities, COMU is questioned, most of which in the form requested by the facility is located. The findings are mostly students to participate in activities, sports activities in the university they find unsatisfactory, the reasons for non-school's where your health is aimed at making the sport activities, sporting activities outside of school time is often made, the reasons for doing sports activities on a regular basis to assess leisure time, which is the most frequently performed actively branches of sport, football, volleyball and hiking, that the reasons for use outside of university facilities because it is often stated that they used and well-maintained facilities and adequate materials. As a result, students are not very satisfied with Terzioglu Campus recreation programs, and they require swimming pool.

Keywords: Campus Recreation, Recreation, Sports Facilities, Sports Activities, University.

1. GİRİŞ VE AMAÇ

Rekreasyon, insanların boş zamanlarında yaptıkları etkinlikleri ifade eden bir kavramdır ve insanın çalışma saatleri dışındaki boş zamanında katıldığı faaliyetlerle ilgilidir (Demir 2003). Rekreasyon, insanın yoğun çalışma yükü, alışılmış hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren ya da olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek, koruyarak devam ettirmek, aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan, bağımsız ve bağlantısız boş zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak, ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinlikler şeklinde tanımlanabilir (Karaküçük 2005).

Günümüzde rekreasyona duyulan ihtiyaç her alanda kendini göstermektedir. İnsanlar yoğun iş gününün ardından rahatlamak için kendini yenilemeye ihtiyaç duyarlar. Sadece çalışan insanların değil aynı zamanda çocukların, öğrencilerin, gençlerin, üniversitelilerin, yaşlıların, engelli bireylerin de rekreatif aktivitelere ihtiyacı vardır. Özellikle gençlerin, üniversite öğrencilerinin rekreatif etkinliklere ihtiyacı daha anlamlı olmaktadır. Üniversite öğrencileri derslerinden ve zorunlu olarak harcadıkları zamandan arta kalan zamanlarında streslerini gidermek, sosyalleşmek, üniversite deneyimlerini arttırmak, liderlik kazanmak, kültür ve bilgi birikimlerini arttırmak, sağlıklı olabilmek, fiziki doyuma ulaşmak amacıyla etkinliklerden faydalanmalıdırlar. Bu aktiviteler sayesinde sosyo-kültürel hayatlarında ve mesleki yaşantılarında başarıya ulaşmaları kolaylaşacaktır.

Rekreasyon programları üniversite öğrencilerinin toplumsal, fiziksel ve mental yönden gelişimine katkıda bulunacaktır. Üniversite öğrencilerinin sosyal, fiziksel ve en önemlisi zihinsel yönden gelişimine katkıda bulunan kaliteli rekreasyon programlarının hangi türlerinin yerleşkede olduğu ve yerleşkede yaşayanları ne kadar memnun ettiği çok önemlidir.

Kampüs rekreasyon programlarında başarılı olabilmek için, rekreasyon programlarından sorumlu kişiler bu programları katılımcıların ihtiyacına göre değil,

kampüs hayatı yaşıyan kişilerin ihtiyacına cevap verecek şekilde geliştirmeli ve organize etmelidirler. Çünkü katılımcı davranışları/istekleri gelecekte düzenlenecek kampüs rekreasyon programlarının planlanmasında kullanılabilir (Hammit ve Hammitt, 1985).

Bu araştırma, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesinde Rekreatif Aktivite Çeşitliliğini Oluşturabilecek Alanların Belirlenmesine Yönelik çalışmayı amaçlamaktadır. Öğrencilerin, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde sportif etkinliklerle ilgili beklentileri, üniversitede yapılan etkinliklerden memnun olup olmadıkları, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde bulunan spor tesislerini ne kadar yeterli buldukları ve tesis olarak üniversiteye hangi tesisin en çok yapılmasını istedikleri doğrultusunda beklentilerinin neler olduğunu saptamak amacıyla yapılmıştır.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. ZAMAN, BOŞ ZAMAN ve REKREASYON KAVRAMLARI

Zaman, insanların hayatta sahip oldukları en değerli kavramdır. İnsanların bu değerli kavramı iyi bir şekilde kullanabilmesi çok önemlidir. Zamanın iyi kullanımı her şeyden önce insanın kendisine, çalışma ve sosyal hayatına, dinlenme, eğlenme, biyolojik ve fizyolojik ihtiyaçların karşılanmasına ayırdığı zaman birimleri arasında dengeyi iyi kurabilmesine bağlıdır (Karaküçük 1995).

Tezcan'a göre boş zaman; kişinin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan kurtulduğu ve kendi isteği ile seçeceği bir faaliyetle uğraşacağı zaman olarak, yani kişinin kesin olarak bağımsız ve özgür olduğu iş hayatının dışındaki zamandır (Tezcan 1994).

Rekreasyon, insanın öz benliğine uygun ve yapmaktan zevk aldığı bir faaliyete katılması ile monotonlaşan modern hayatın ve yaşam kavgasının sıkıcı havasından sıyrılarak kendisini bulması ve kendi duygularına ortak olacak diğer insanlarla kaynaşarak zevk içinde sosyal bir kişilik kazanmasıdır (Mirzeoğlu, 2006). Rekreasyon, binlerce şehir, ilçe ve ülkede bulunan parklar, oyun alanları, yüzme havuzları, spor alanları, halk evleri gibi yapıların oluşturduğu bir ağdır (Kraus, 1998). Rekreasyon fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal etmenler içeren ve insanların boş zamanlarında dahil olmayı seçtiği aktivitelerdir.

Zaman, boş zaman ve rekreasyon kavramlarını aşağıda daha detaylı bir şekilde incelemek, kavramların özümsemesinde daha yararlı olacaktır.

2.1.1. Zaman

Zaman insanların kendilerini planlamak, hayatlarını organize etmek ya da organize edilen planlara dahil olmak için kullanılan hayatımızdaki en önemli kavramdır (Mirzeoğlu 2003).

İnsanlar, 1600'lü yıllarda Hollandalı matematikçi Huygens'in pandüllü (sarkaçlı) saati icadından iki yüzyıl sonra, saati kollarına takmaya başladıkları bu tarih, Batı'da sanayileşmenin başladığı döneme denk düşmektedir. Kola takılmaya başlayan saatle birlikte “zaman kavramı”, insanlar için başka bir anlam ve boyut kazanmış, önceki dönemlerin bir ömre yayılan geniş zaman anlayışı bu aşamada, yerini günleri bölen ve dilimleyen yeni bir zaman anlayışına bırakmıştır. Çalışmaya ayrılan zamanla, dinlenmeye ayrılan zamanın karşılıkları, hem saat olarak hem de takvim olarak bu dönemde ortaya çıkmıştır. Sanayileşme bir anlamda toplumun özünde var olan zaman olgusunun su yüzüne çıkmasında adeta bir vasıta olmuştur (Doğan 2002).

Değişik ortamlarda ve değişik varlıklara göre zamanın anlamı farklı olabilmektedir (Özgen ve Doğan, 1997). Zaman, “objektif” ve “subjektif” olmak üzere iki farklı şekilde tanımlanabilir. Objektif zaman, saatin gösterdiği zaman yani saatle ölçülebilen zamandır. Subjektif zaman ise, hissedilebilen veya algılanan zamandır. Birey, saate bakmadan da olayda geçen süreyi kısa ya da uzun olarak hissedebilir ve bu duruma göre kısa ya da uzun süre olarak algılayabilir. Objektif zaman, çok kesin birimlerle ölçülebilirken; subjektif zamanın anlaşılması güçtür (Sabuncuoğlu 2003).

Türk Dil Kurumu zamanı; “olayların ardışıklığını görerek aklımızda yarattığımız ve olayların bundan sonra da içinde olup gideceklerini düşündüğümüz, başı ve sonu olmayan soyut kavram” olarak tanımlar (Türk Dil Kurumu 2005). Cüceloğlu “zamanın birbirini takip eden saniye, dakika, saat, gün, ay ve yıllardan oluşan bir somut yönünden (kronos) bir de içeriğini, ortaya çıkan düşünce ve duyguların kalitesini ifade eden soyut (kairos) yönünden bahsedilmektedir” der (Cüceloğlu 1996).

Hayata gözlerini açan her insanın eşit zaman sermayesi vardır. Her insan için bir gün yirmi dört saat, bir yıl da üç yüz atmış beş gündür. Ancak zamana karşı yarışan insanlardan başarılı olanlar sadece ve sadece zamanı en iyi şekilde kullanan, planlayan ve düzenleyenlerdir (Ertuğrul 2000). İnsanlar uçakların, hızlı arabaların,

trenlerin, süper bilgisayarların ve binlerce elektronik makinenin yer aldığı bir dünyada yaşamaktadır. Tüm bu teknolojik gelişmelerin en önemli amacı, işleri daha hızlı yaparak zaman kazanmaktır. Fakat sonuç, hayatın baş döndürücü bir şekilde hızlı geçmesi olmuştur. Öyle ki, bir günün işlerini bitirebilmek için yirmi dört saat yetmemektedir. Sonuçta birçok çalışan insan, düzenli yemek yemek ve uyumak gibi ilk bakışta çok da önemli gözükmeyen alışkanlıklarından fedakarlık etmeye başlamıştır. Bu da düzensiz yaşamayı ve strese bağlı hastalıkların sayısını inanılmaz derecede artırmaktadır. Bütün bunları aşmak için yapılacak şey, zamanı en etkili şekilde yönetmeyi öğrenmektir (<http://EzineArticles.com>, 30.10.2005).

Günümüzde insanların sahip olduğu en büyük problem “zaman darlığı”dır. Çalışan insanların genellikle yapacakları çok şey olmasına rağmen, kişisel hayatları için zamanları çok azdır. Dolayısıyla bir çok insan sorumluluklarının altında ezilmektedir. Tüm bunların üstesinden gelebilmek ancak insanın ne yapmak istediğini ve kendisi için nelerin gerçekten önemli olduğunu değerlendirmesiyle mümkündür (www.time-management-tools.com, 30.10.2005).

Yapılan araştırmalar bir insanın bir günde ortalama on buçuk saat çalıştığını, ortalama dört saatini de ev işi ve çocuk bakımı gibi diğer işlerine ayırdığını göstermiştir. Bir insanın sekiz saat de uyuduğunu düşününce boş zaman olarak geriye bir buçuk saat kalmaktadır. Buradan çıkan sonuca göre insanların kendilerini stresli hissetmelerinin çok doğal olduğu bir gerçektir (www.successbalance.com, 07.11.2005) . Aslında zamanı etkili bir şekilde kullanabilmek için insanın bir süper kahraman olması gerekmez. Tam gün çalışıp boş zamanlarında ders çalışan, çocuk yetiştiren, bir evi çekip çeviren, sosyal aktivitelerde aktif roller alan ve üstüne üstlük bir de kitap yazan insanlar bulunmaktadır. Eğer işler yetiştirilemiyorsa yapılması gereken ilk üç şey öncelikleri belirlemek, gereksiz işleri elemek ve günleri doğru ve etkin bir şekilde planlamaktır (www.selfgrowth.com, 07.11.2005).

Zaman kullanmayı bilmek, insan şahsiyetinin en geçerli altyapısını oluşturmaktadır. İyi bir işi veya mesleği icra eden bir profesyonel gibi zaman iyi kullanılmalıdır. Zira bu aynı zamanda çağdaş, modern, bilgi toplumunun insanı için

gerekli olan bir değerdir. Zamanın ustası olmak bilgi ufkunu geliştirerek ve bilinçli uygulama alışkanlıkları kazanılarak elde edilebilir. Zaman ustası, çeşitli ihtiyaç grupları için dengeli ve yeterli zaman ayırabilen kişidir. Ancak, zaman ustası olabilmek için karşılaşılan ilk engel, kişinin kendi davranışlarıdır. Çünkü insan zamanını nasıl kullanacağı hakkında yeterince düşünmez, kendini yeterince tanımaz, gerektiği ölçüde zaman kavramını ve özelliklerini bilmez ve kendi kendisini ve başkalarının kendi hayatını darmadağın etmesine izin verir (Karaküçük 1999).

Bireylerin sahip olduğu zamanı etkin ve verimli kullanabilmelerinin temel yollarından birisi, zamanın kullanım biçimlerine göre sınıflandırılmasıdır.

Jensen;

- Var olma zamanı: biyolojik ihtiyaçlar (uyuma, yeme ve kişisel bakım)
- Zorunlu olarak yapılan işler için harcanan zaman: bireyin çalışarak ekonomik kazanç elde etmek için yaptığı iş
- Boş zaman: geriye kalan zaman (Jensen 1995).

Tezcan (1994),

- Var olmakla ilgili zaman (biyolojik olarak canlı kalmak)
- Geçimle ilgili zaman
- Boş zaman olarak ele alır.

Özetle, en değerli varlığımız olan zaman; bizim için her şeye değer ve bilgece kullanılmalıdır (Shinn 2004). Zamanın iyi kullanılması hayatımızda bir denge sağlamamıza veya dengesizliğin nereden kaynaklandığını belirlememize yardımcı olur. Zamanı kullanmanın bilincinde olmak, çalışma biçimini sürekli geliştirmenin anahtarıdır (Jones 2000).

2.1.2. Boş Zaman

Çağımızın sıradan yaşamı içerisinde insanların yaşam zorunlulukları dışında kalan zamanlarını değerlendirmeleri sağlıklı kalabilmeleri için çok önemlidir. Teknolojik gelişmelerin ilerlemesine bağlı olarak çalışma saatleri giderek azalmaktadır ve böylece insanların kendilerini gerçekleştirmek için sahip oldukları zaman artmaktadır.

“Boş zamanları iki tarafı keskin bir kılıca benzetmek mümkündür. Olumlu kullanılırsa kişisel ve toplumsal gelişim, olumsuz kullanılırsa, bunalım, başıbozukluk gibi problemler doğurabilmektedir”(Karaküçük 1999).

Dünya Serbest Zaman ve Rekreasyon Birliği'nin tanımına göre boş zaman; seçme şansı, yaratıcılık, hoşnutluk ve memnuniyet içeren ve kişisel doyumu arttıran eğlencelere öncülük eden yararları ile insan hayatının özel bir alanıdır. Aktivite kavramı çoğunlukla fiziksel, buna ek olarak entelektüel, sosyal, estetik ve ruhsal öğelerinin çok yönlü formlarını kapsamaktadır (Ağılönü 2007).

İngilizce'de “boş zaman” kelimesinin karşılığı olan “leisure”, Latince'de “izin verilmiş olmak” ya da “özgür olmak” anlamına gelen “licere” kelimesinden türetilmiştir. Ayrıca, Fransızca'da “boş zaman” anlamına gelen “loisir”, lisans ve özgürlük kelimelerinin İngilizce karşılığı “licence” ve “liberty”de buradan türetilmiştir. Genel olarak boş zaman, “baskıdan kurtulmak”, “kısıtlamalardan özgürlüğe geçmek”, “seçme özgürlüğü”, “işten sonra (bireye) arta kalan zaman”, “zorunlu sosyal yükümlülükler yerine getirildikten sonra kalan zaman” şeklinde tanımlanmaktadır (Torkildsen 1999).

Boş zaman yemek uyku ve cinsel ihtiyaçların karşılanması gibi fizyoloji, ev içinde yapılması zorunlu bazı işler gibi ailevi, iş hayatı gibi mesleki faaliyetlerin dışında kalan tamamen bireyin tercihine bağlı olarak tek başına ya da grup halinde özgürce yapılan faaliyetlere ayrılan zaman olarak tanımlanır (Arslan 1996).

Crandall'a göre "boş zaman, herhangi bir güdüye kazandırılacak ihtiyaçlar için harcanan zaman dilimidir" (Demiray 1992). Harris'e göre ise "boş zaman bir özgürlük alanıdır, bireyin seçme hakkını ve kendini ifade etmesini ya da zevk alma veya memnuniyet durumunu ifade etmektedir" (Harris 2005).

Parr ve Lashua göre boş zamanı "temelde bireyin özgür olduğu, özgürce seçebildiği zaman" olarak ifade etmişlerdir (Parr 2004).

Müftügil boş zamanı, "bireyin işe, işle ilgili sorumluluklarına, kendisinin ve ailesinin bakımına ayırdığı zamanın dışında kalan, dolayısıyla zorunlulukların olmadığı özgür bir zaman dilimi" olarak tanımlamıştır (Müftügil 1993).

Şahin'e göre boş zaman, bireyin kendi adına özgürce kullanmak hakkına sahip olduğu, iş ve yaşamla ilgili zorunlu sorumluluk ve görevler yerine getirildikten sonra arta kalan zaman dilimidir (Şahin 2005). Baud-Bovy ve Lawson bu zaman dilimini "iş, uyku ve diğer temel ihtiyaçlar giderildikten sonra artan zaman" olarak nitelendirmektedir (Baud-Bovy ve Lawson 1998).

Karaküçük ve Başaran boş zamanı, "çalışma saatleri ve zorunlu olarak kendisine ayıracağı zamanın dışında kalan ve özgürce kullanabileceği ve seçme şansına sahip olduğu bir zaman parçası" olarak ifade etmiştir (Karaküçük 1996). Broadhurst ise, bu değerlendirmelere karşı olarak boş zamanın "artık bir zaman olarak görülemeyeceğini, aksine yaşamın temel bir parçası" olduğunu ifade etmiştir (Broadhurst 2001).

Yetim'e göre boş zaman, "tamamıyla isteğe bağlı bir uğraşı bütünlüğünü dile getirir. Bu uğraşı dinlenme, rahatlama, bilgi ve deneyimlerini arttırma, psikolojik ve fizyolojik zevklerinde doyumu gerçekleştirme, toplumsal hizmet katkısında bulunarak ahlâki inancın gereğini yerine getirme, yaratıcı yeteneklerini geliştirme biçiminde ve tüm bu faaliyetlerde herhangi bir çıkar amacı gütmemek üzere gerçekleştirilen uğraşlar" şeklinde tanımlamıştır (Yetim 2005).

Zelinski'ye göre, "kişinin istediği şeyleri yapmak üzere, işyerinin uzağında geçirdiği zaman dilimidir" (Zelinski 2004). Aslantürk ve Amman'a göre boş zaman, "yemek, uyku, ve cinsel ihtiyaçların karşılanması gibi fizyolojik, ev içinde yapılması zorunlu bazı işler gibi ailevi, iş hayatı gibi mesleki faaliyetlerin dışında kalan, tamamen ferdin tercihinine bağlı olarak tek başına ya da grup halinde özgürce yapılan faaliyetlere ayrılan zaman" olarak da tanımlanabilir (Aslantürk ve Amman 1998).

Nadirovada boş zamanı, iş karşıtı bir kavram olarak ele alır ve işte çalışmak birey için her zaman bir ödül değildir. Yalnızca işle ilgili uğraşlarda bulunmak, bireyin kendi potansiyelinin farkına varmasına izin vermez. Bireyin, iş sonrasında arta kalan bu boşluğu doldurması, kendi potansiyelinin farkına varması veya günlük yaşamın stresinden kurtulması, bu zamanın işle ilgili işler dışında kalan etkinliklerle değerlendirilmesine bağlıdır (Nadirova 2000). Kısacası boş zamanları değerlendirme, bireyin boş zamanlarında doyum sağlamak amacıyla istediği, zevk aldığı bir aktivite ile ilgilenmesidir, yani boş zamanlarda yapılan faaliyetlerdir (Mangır ve Aktaş 1992).

Boş zamanı şu şekilde sınıflandırmak mümkündür. Buna göre;

Uzun süreli boş zamanlar

*Çocukluk dönemi boş zamanları

*Yıllık izinler

*Emeklilik dönemi boş zamanlar

Kısa süreli boş zamanlar

* İş günlerinin sonunda boş zamanlar, akşamüstü ve akşamları boş zamanlar

*Hafta sonları

*Kısa süreli tatiller (Tezcan 1994).

Çağımızın tekdüze günlük yaşamı içerisinde insanların yaşam zorunlulukları dışında kalan zamanlarını değerlendirmeleri, sağlıklı kalabilmeleri için çok önemlidir. Teknolojik gelişmelere bağlı olarak çalışma saatleri giderek azalmakta ve insanların kendilerini gerçekleştirmek için sahip oldukları zaman artmaktadır (Öztürk 1998). Stres, organizmanın, fiziksel ve sosyal çevreden gelen uyumsuz şartlar nedeniyle, fiziksel ve ruhsal olarak zorlanması ve tehdit edilmesi sonucu ortaya çıkan ve bireyde hem bedensel, hem de psikolojik düzeyde birtakım belirtilerle kendini hissettiren bir durumdur (Baltaş ve Baltaş 1998). Bazı araştırmalar özellikle stresten ve kalp-damar hastalıklarından korunmada boş zamanların fiziksel aktivitelerle değerlendirilmesinin önemine işaret etmektedir (Karaküçük ve Şenel 1998).

Sonuç olarak, çalışan insanlar için boş zamanlarını en etkili şekilde değerlendirmek çok önemlidir. Bu sayede çalışma hayatının neden olduğu stres ve yorgunluktan kurtulan insanlar, sosyal ve kişisel yaşamlarında daha mutlu ve başarılı olacaklardır. Ayrıca boş zamanlarda yapılan etkinlikler insanların iş yaşamlarında ortaya çıkaramadıkları yetenek ve becerilerini geliştirerek yaratıcılık, başarılı olma ve bir şeyler üretme gibi çeşitli insani ihtiyaçlarını gidermelerine yardımcı olur. Modern dünyada bir insan açısından boş zaman etkinliklerinin değer ve önemi çok iyi bilinmektedir. Bu nedenle iş yaşamındaki veya akademik alandaki başarılar insanların başarılı sayılabilmeleri için tek başına yeterli kabul edilmemektedir. Başka bir deyişle çalışan bir insanın başarılı kabul edilebilmesi için, iş yaşamında olduğu kadar sosyal hayatta da başarılı olması, çeşitli hobilere sahip olması ve özel hayatına yeterli zaman ayırabilmesi gerekir.

2.1.3. Rekreasyon

Tarih boyunca çalışma zamanı insanoğlunu yıpratırken, çalışma dışı zaman ise, insanın kendisi için bir şeyler yapmasına, yenilenmesine, onun güç tazelemesine ve hayata yeniden başlamasına imkân vermiştir. Bu nedenle insanlar çalışma zamanına verdikleri önemin yanında, çalışma dışı zamanın kullanımına da ayrı bir önem vermişlerdir. Çalışma dışı zamanın yani boş zamanın kullanımı rekreasyon

kavramını ortaya koymuş ve insanlar bu kavramı her geçen gün daha da geliştirerek zenginleştirmişlerdir (Soyer ve Can 2003).

Sözlükte, “yeniden doğmak”, “yenilenmek”, “ruhsal açıdan yenilik” anlamını taşıyan rekreasyon; Latince’de, “yeni bir şeyler yaratmak”, “yenilenmek” anlamına gelen “recreate” kelimesinden türetilmiştir. Temelde rekreasyon, hayatın monotonluğundan ve işten ayrılarak yenilenmek demektir (Jensen ve Naylor 1999).

Genel anlamda rekreasyon, insanların serbest zamanlarında, eğlence dinlence amaçlı tatmin motivasyonları ile gönüllü katıldıkları faaliyetlerdir (Kırıkoğlu 2004).

Rekreasyon, insanın yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek, korumak veya devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız boş zaman içinde isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinliklerdir (Karaküçük 1995).

Rekreasyonun yeniden yaratma anlamındaki klasik yaklaşımına göre; rekreasyon, kişiyi zorunlu iş ve etkinliklerden sonra yenileyen, dinlendiren ve gönüllü olarak yapılan etkinlikler olarak bilinmektedir (Mirzeoğlu 2003).

Kültür ve Turizm Bakanlığı, rekreasyonu insanların boş zamanlarında yaptıkları, zorunlu çalışma faaliyetlerinden bağımsız olarak, kişinin boş zamanını serbest olarak ve dilediği gibi kullandığı fiziksel gücünü onarmaya ve ruhsal kapasitesini zenginleştirmeye yönelik zorunlu faaliyetlere karşıt, özgürce seçilen ve fiziksel sosyal çevrenin değişmesi anlamına gelen faaliyetler olarak da tanımlamaktadır (Karaküçük 2001).

Hacıoğlu ve arkadaşlarına göre rekreasyon; insanın günlük yoğun çalışma temposundan, alışagelmiş hayat tarzından veya olumsuz çevresel etkilerden tehlikeye

giren veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmeyi istemektedir. Rekreasyon bunun yanında zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan, bağımsız ve kendisine ait boş zamanda isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinliklere denir (Hacıoğlu ve ark., 2003). Corbin rekreasyonu; “yeniden tazeleme, yeniden biçimlendirme, yeniden oluşturma, yeniden güçlendirme, yeniden gençlik ve dinçlik kazandırma ile yeni bir ruh, akıl ve beden geliştirme, değerlendirme, eğitim alanında yeni görölmekle birlikte, kökleri insanın akıl, duygu ve toplumsal durumlarında daha derin olarak görölmektedir” (Kılbaş 1995).

Wuest ve Bucher'e göre rekreasyon "genellikle kişinin ruhen ve bedenlen yeniden yapılanmasını ve tazelenmesini sağlayan, kişinin kendi isteğiyle seçebileceği aktiviteler'dir (Wuest ve Bucher 1995). Edginton ve Ford rekreasyonu, "işten bağımsız, kendi içinde değerli olan, kişinin birçok önemli ihtiyacını karşılayan, bir yaşam aracı" olarak görmekte ve "insanların gönüllü olarak serbest zamanlarında katıldıkları ve kişisel olarak doyum sağladıkları aktiviteler" şeklinde tanımlamaktadırlar (Katırcıoğlu 1999).

Rekreasyonun pek çok araştırmacı tarafından kabul edilen birtakım özellikleri ön plana çıkmaktadır. Bunlar rekreasyonu diğer faaliyetlerden ve kavramlardan ayıran temel özelliklerdir. Buna göre rekreasyon faaliyetlerinin en belirgin özelliklerine aşığıda yer verilmiştir (Hacıoğlu ve ark., 2003; Karaküçük 1999; Mirzeoğlu 2006).

- Rekreasyon insanların boş zamanlarını değerlendirme etkinlikleridir. İş değildir ve kar amacı taşımaz. Bir aktivitenin rekreasyon sayılabilmesi için bireyin boş zamanında, bir iş ile herhangi bir bağlantısının veya herhangi bir sorumluluğunun olmadığı bir zamanda yapılıyor olması gerekmektedir.

- Rekreasyon etkinliklerinde irade kişinin kendine bırakılmalıdır. Kişinin kendi dışında, kendisi için hazırlanmış yönetmelikler ve politikalar iyi sonuçlar vermemektedir.

- Rekreasyona katılan kişiler genellikle zamanı, etkinlik türünü ve yeri hiçbir zorlamaya maruz kalmadan, serbestçe kendileri seçmelidirler. Birey kendine göre, yeni, farklı ya da kolaylıkla yapabileceği etkinliklere katılmayı tercih eder.

- Rekreasyonel etkinlikler; planlanmış olarak veya plansız olarak gerçekleştirilmekte; yetenekli veya yeteneksiz kişilerce; organize veya organize olmamış mekânlarda yapılabilmektedir.

- İnsanlar, rekreasyon etkinlikleriyle başarı kazanma ve kendini kanıtlama ihtiyacını gidermekte, paylaşma duygularını kazanma imkânı bulabilmekte, başkaları tarafından takdir edilmekte, yeni deneyimler kazanmakta ve kişiliğini ifade etme imkânı bulabilmektedirler.

- Rekreasyon faaliyetleri özgürlük hissi vermektedir.

- Etkinliklere katılma ve devam etme zorunluluğu yoktur. İnsanın en fazla yapmak istediği etkinlikler en fazla becerebildiği, yapabildiği etkinliklerdir. Bu anlayışa uygun olarak, bazı etkinliklere daha fazla mutluluk elde etme ya da daha iyi öğrenme amacıyla devam etme zorunluluğu doğabilir. Ancak bu durumda bile katılımcının isteği ön planda olmalıdır.

- Rekreasyon faaliyetleri, her yaşta ve cinsteki insanın katılımına imkân verir. Rekreasyon aktivitelerine katılmada herhangi bir yaş veya cinsiyet kısıtlaması yoktur.

- Rekreasyon, bir faaliyeti gerektirir. Faaliyetler; fiziksel, zihinsel, ruhsal, toplumsal ya da bunlar içinden bazılarının kombinasyonu şeklinde olabilmektedir.

- Rekreasyon, çok çeşitli faaliyetler, alternatifler içerir. Bu faaliyetler, evde yapılabilecek faaliyetlerden çeşitli spor dallarına, tiyatrodan kır gezisine, el sanatlarından kamp yapmaya kadar uzanmaktadır. Bu etkinliklerin her birinin bireyin nazarında çekici ya da itici yönleri vardır.

- Rekreasyon, haz ve neşe sağlayan bir faaliyettir. Bu etkinliklere katılmak, bireye ani ve doğrudan bir doyum sağlamaktadır.

- Rekreasyon, evrensel olarak uygulanmaktadır. Rekreasyonel faaliyetler, bütün insanlar için ortak bir lisan oluşturmaktadır.

- Rekreasyonun her kişiye göre bir amacı vardır. Aynı faaliyet içerisinde yer alan farklı katılımcıların amaçları ve bu faaliyetten sağladıkları tatmin duygusu farklılık gösterebilir. Bazı insanlar rekreasyon faaliyetlerine katılarak yalnızlık

duygularını gidermeye çalışırken, bazı insanlar ise, kalabalıktan uzaklaşmak ve zihinsel olarak dinlenme amacıyla rekreasyon faaliyetlerine katılabilirler.

- Rekreasyonel faaliyetlerin katılımcıya kişisel ve toplumsal özellikler kazandırması beklenir.

- Rekreasyon bir yandan bireyin kendisini ifade edebilmesine ve yaratıcı olabilmesine imkan sağlarken diğer yandan bireyin psikolojik, sosyal ve fiziksel yapısını, vatandaşlık duygusunu ve insani değerlerini geliştirmektedir.

- Rekreasyon, toplumun geleneklerine, törelerine, ahlaki ve manevi değerlerine uygun olmalı ve sosyal değerlere ters düşmemelidir.

- Rekreasyon, bir faaliyet yapılırken, ikinci veya daha fazla faaliyetlere de ilgi duyma veya bu faaliyetleri gerçekleştirme imkanı verir.

- Rekreasyon etkinlikleri, rekreasyonistler tarafından üstlenilir. Bu etkinlikler ve uğraşlar, başkası tarafından bir başkası için yerine getirilemez.

2.2. REKREASYONUN ETKİNLİK ALANLARI

Etkinlikler birçok farklı şekilde sınıflandırılabilir. Burada unutulmaması gereken nokta bir etkinliğin birden fazla amaçla gerçekleştirilebileceğidir. Etkinlikler, özelliklerine bağlı olarak ise, şu başlıklar altında sınıflandırılabilir (Torkildsen 1999).

1. Düzenlenme Amacına Göre Etkinlikler

a. Rekabet içeren etkinlikler

b. Hayır kurumlarına para toplamak için yapılan etkinlikler

c. Sosyalleşmek ve eğlenmek yapılan etkinlikler

2. Düzenlenme Şekline Göre Etkinlikler

a. Uluslararası etkinlikler

b. Ulusal etkinlikler

c. Bölgesel etkinlikler

d. Yerel etkinlikler

3. Faaliyet Türüne Göre Etkinlikler;

- a. Spor etkinlikleri b.
- Sanat etkinlikleri c.
- Drama etkinlikleri
- d. Festival etkinlikleri
- e. Turnuva etkinlikleri

2.3. REKREASYONUN SINIFLANDIRILMASI

Rekreasyonun sınıflandırılması, rekreasyonun fonksiyonlarına veya çeşitli kriterlerine bağlı olarak şekillenmektedir. Birey, amacı ve isteği doğrultusunda etkinliğe katılmaya karar vermiş ise, buna uygun bir rekreasyon çeşidi ortaya çıkmaktadır. Her birey için ayrı ayrı amaçlar ve isteklerin bulunabileceği ve buna paralel olarak da çok çeşitli rekreatif etkinliklerin olduğu düşünülürse, kesin bir gruplama veya çeşitlendirme yapmanın zorluğu da ortaya çıkmaktadır (Karaküçük 2005).

2.3.1. Amaçlarına Göre Rekreasyonun Sınıflandırılması

- * Dinlenme amaçlı/ Turizm amaçlı/ Kültürel amaçlı (fiziksel ve ruhsal dinlenmek, tarihi eser ve müze ziyaretleri, başka mekanlara seyahat etmek vb),
- * Toplumsal amaçlı (toplumsal ilişkiler kurmak veya geliştirmek),
- * Sportif amaçlı (seyirci olarak veya aktif spor yaparak),
- * Sanatsal amaçlı (sanatın birkaç veya tek bir dalıyla ilgilenmek).

2.3.2. Çeşitli Kriterlere Göre Rekreasyonun Sınıflandırılması

- * Yaş faktörüne göre (genç, yetişkin vb.),
- * Faaliyete katılanların sayısına göre (bireysel, grup veya aile),
- * Zamana göre (yaz, kış, günlük veya haftalık vb.),
- * Kullanılan mekana göre (açık veya kapalı),
- * Sosyolojik içeriğe göre (lüks, geleneksel).

2.4. REKREASYONUN BİREYE KATTIĞI YARARLAR

Rekreasyon dünyayı tanımamıza, gerçek ya da sembolik durumları algılamamıza aracılık yapar. Nesnelere ve kişilerle olan ilişkimizi düzenler ve anlaşmamızı sağlar. Öte yandan dünyanın algılanmasına yarar ve birey bu algılama yoluyla öğrenir, deneyim kazanır ve bilgiye ulaşır. Diğer yandan rekreasyon kişinin çevresindeki binlerce uyarıya cevapta bulunmasını sağlayarak kişilik kazandırır. Rekreasyon aynı zamanda kişinin, duygusal ve zihinsel tecrübelerini kontrol ederek ona mizaç yükler (Açıkada ve Ergene 1990).

Rekreasyonun, 21. yüzyılın stresli insanları için bir deşarj aracı ve ruh sağlığının dengeleyici bir unsuru olma özelliği ile giderek bir gereklilik haline geldiği söylenebilir (Özışık 1998). Özellikle çalışan insan için bu tür etkinliklere başvurmak, onun yeniden enerji kazanması bakımından gereklidir. Böylece bireylerin yaşam bağları güçlenerek sağlıklı bireyler durumuna gelirler (Tezcan 1993). Rekreasyonun bireylere sağladığı yararlar psikolojik, fiziksel ve sosyal yararlar olarak ayrılabilir.

2.4.1. Psikolojik Yararlar

Rekreasyon faaliyetlerinin çeşitlilik göstermesi, farklı ve pozitif psikolojik sonuçlar doğurur. Rekreasyonun insanlar sağlayacağı psikolojik yararlar şu şekilde sıralanabilir (Karaküçük 1999; Broadhurst 2001; Hall ve ark., 2006).

- Bireyin kendini tanımasına ve kimliğini tanımlayabilmesine yardımcı olur.
- Çevre değişimi sağlar, doğal ve kırsal alanlar ruhsal gerginlikleri giderir.
- Rekreasyon faaliyetleri kişide bir tatmin yaratır, bireye moral verir ve onu mutlu eder.
- Birçok insan için rekreasyon faaliyetlerine katılmak onların statüsünü yükseltir.
- İnsan karakterinin gelişmesine yön verir.
- Kişinin suça yönelimini azaltır.
- Bireylerin yaratıcı gücünü geliştirir.
- Entelektüel hayatı geliştirir.

- Kişisel beceri ve yeteneğin gelişmesini sağlar.
- Çalışma başarısı ve iş verimini yükseltir.
- Grup halinde yapılan rekreasyon faaliyetleri bireylerin yalnızlığını giderir.
- Grup halinde yapılan rekreasyon faaliyetleri bireye dışa dönük kişilik geliştirme imkanı verir ve sosyalleşme sağlar.

Yukarıdaki maddeler incelendiğinde rekreasyonun psikolojik olarak birçok yararının olduğu görülmektedir. Rekreatif etkinliklerin insanları stres, hayatın monotonluğu ve bunun gibi psikolojik etkilerden uzaklaştırdığı kanısına varılabilir. İnsanlar rekreatif etkinliklerle mental olarak rahatlayabilir ve yaşam kalitelerini arttırabilirler.

2.4.2. Fiziksel Yararlar

Disareli, “hareket her zaman mutluluk vermeyebilir. Ama hareketsiz mutluluk yoktur” ifadesiyle fiziksel aktivitelerin önemine değinmiştir (Zelinski 2004). Aktif yaşamın birçok faydalarına karşın, fiziksel aktivite eksikliği bireylerde ciddi sağlık problemlerine yol açmaktadır (Kilpatrick, Heberd ve 2005). Bazı araştırmalar özellikle stresten ve kalp-damar hastalıklarından korunmada boş zamanların fiziksel aktivitelerle değerlendirilmesinin önemine işaret etmekte ve düzenli olarak yapılan fiziksel aktivitelerin, kalp krizi riskini azaltarak, damarların sağlıklı olmasını sağladığını belirtmektedir (İkizler 2002). Loehr, düzenli olarak egzersiz yapıldığı sürece, soğuk algınlığı ve grip olma riskinin azalacağını ve bunun nedeninin ise periyodik olarak strese maruz kalmaya bir tepki olarak bağışıklık sisteminin güçlenmesi olduğunu belirtmiştir (Loehr 1999).

İnsan yaşamı boyunca doğumdan ölüme kadar fiziksel değişimler yaşar. Vücut organları ve sistemleri gelişir. İnsanlar yaşamını sürdürebilmek için hareket etmek zorundadır. Uygun fiziksel aktiviteler, sağlıklı büyüme ve gelişme yaşamı sürdürmek için esas oluşturur. Bu sayede sadece kemik ve kaslar değil aynı zamanda kalp ve akciğer gibi iç organlar da gelişir. Yapılan araştırmalar göstermiştir ki düzenli fiziksel aktivite, şişmanlığı, kalp hastalıklarını, yüksek tansiyonu önler. Bugün birçok

ülkede hareketliliği tekrar kazanmak bir devlet politikası haline gelmiştir. Çünkü egzersizle sağlığı korumak bilimsel bir gerçektir (Açıkada ve Ergene 1990).

Özer (2001) egzersizi, planlı, yapılandırılmış, tekrarlayıcı fiziksel aktiviteler olarak tanımlayarak, fiziksel aktivitenin sağlığa ilişkin yararlarını şu şekilde sıralamıştır:

- Erken ölüm yakalanma riskini azaltır.
- Kalp hastalığı riskini azaltır.
- Diyabetin gelişme riskini azaltır.
- Yüksek kan basıncı riskini azaltır.
- Kolon kanseri riskini azaltır.
- Yüksek kan basıncı olan bireylerde kan basıncını dengeler.
- Depresyon ve kaygıyı azaltır.
- Beden ağırlığının kontrolüne yardımcı olur.
- Sağlıklı kemik, kas ve tendonların oluşmasına yardımcı olur.
- Yaşlı bireylerin kuvvet ve hareketliliğini geliştirerek düşmeksizin hareket etmelerine yardımcı olur.
- Bireylerin psikolojik olarak kendilerini iyi hissetmelerine yardımcı olur.

2.4.3. Sosyal Yararlar

Sosyal ilişkilerde serbest zaman etkinliklerinin etkisi modern toplumlarda giderek artmaktadır. Çalışma saatleri dışında harcanan zaman dilimindeki artış; aynı zamanda günlük hayatımızın yeniden ne şekilde organize edileceği, ne zaman ve kim tarafından hangi işin yapılacağı, işimizin yapısını, serbest zamanımızı, seyahatlerimizi ve akla gelebilen diğer günlük aktivitelerimizi etkileyen politikaların değiştirilmesi anlamına gelmektedir (Okuyucu ve Ramazanoğlu 2006).

Torkildsen (2005), rekreatif faaliyetlerin bireylerin sosyal değerlerini yükseltmek için var olduğunu ifade etmektedir. Bireyin sağlığına olanak sağlayan

rekreatif faaliyetler, sosyal açıdan rahatlama neden olmaktadır. Rekreatif faaliyetlere bu açıdan bakıldığında ise, toplumsal rahatlama, sosyal uyum ve yaşam kalitesinin sağlanması ve geliştirilmesi anlamına gelmektedir. Rekreatif etkinliklere katılan birey, kendini ifade etme imkânı bulur, içinde bulunduğu gruba aidiyet duygusu gelişir, etkinliklerdeki kurallara uymaya çalışarak sosyalleşme süreci içerisinde olur. Şunu ifade etmek gerekir ki; rekreasyon bireye fiziksel ve duygusal olarak katkı sağlayan sosyal bir davranıştır.

2.5. REKREASYONA KATILIMI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Günlük yaşantımız içinde, çalışma ve diğer etkinliklerimizin sıkıcı ve kendini tekrarlayan çabalara dönüşmesi, boş zaman değerlendirme etkinliklerini yaşamımızın önemli bir parçası ve bir yenilenme aracı haline getirmiştir. Buna paralel olarak, kişilerin boş zamanlarını değerlendirmelerine yönelik çok çeşenekli hizmetler sunan canlı bir sektör de oluşmuştur. Ekonomik verimliliğin artması ve çalışma koşullarının iyileştirilmesiyle ortaya çıkan boş zamanın bilinçli bir şekilde değerlendirilmesi, pozitif sonuçları olacak bütünsel bir çaba olmalıdır. Bu konuda yapılan çalışmalarda, boş zamanın pozitif bir şekilde kullanılması kendini her konuda gerçekleştiren ve ruhen sağlıklı gençlerin gelişmesine katkıda bulunmaktadır (Balcı ve ark., 2002).

Farklı alanlarda yapılan birçok çalışmada rekreatif faaliyetlerin kentlileşme sürecine ve bireysel, toplumsal sağlığa çok fazla olumlu etkiler kattığı görülmüştür. Rekreatif etkinliklere katılımın bu olumlu katkılarına rağmen bireylerin değişik sebepler nedeniyle kendileri için oldukça önemli olan bu tür etkinliklere katılmadıkları ya da çeşitli engeller nedeniyle katılmadıkları görülmüştür. “Engel” kavramı boş zaman literatüründe “bireyin boş zamanlarında rekreatif etkinliklere katılımını engelleyen veya kısıtlayan ve birey tarafından karşılaşılan nedenleri ifade etmektedir (Karaküçük ve Gürbüz 2007).

İnsanlar ve boş zamanı değerlendirecek yer arasında bir bağ vardır. Bu nedenle konut darlığı ve doğadan uzaklaşma gibi sebepler boş zaman etkinliklerine katılımın önündeki bazı engelleri oluşturabileceği gibi bunun yanında, şehir hayatının hızlı

temposu ve kalabalık, teknoloji gibi nedenler de rekreasyonel etkinliklere katılımdaki engelleri meydana getirebilecek sebeplerden sadece birkaçıdır. Bu tip engeller insanların fazla enerjilerini kullanıp boşalamamalarına ve çeşitli yeteneklerini ortaya koyamamalarına neden olmaktadır. Bu ortamda, insan kendisini sürekli bir baskı ve stres altında hissetmekte, özellikle genç kesimdeki daha fazla hareket etme, yenilik ve değişim ihtiyacı, çeşitli sıkıntı ve sorunlara sebep olmaktadır (Karaküçük 2005).

Ortaöğretim ve üniversite gençliği üzerine yapılmış araştırmalarda, gençliğin büyük bir çoğunluğunun boş zamanlarını nasıl geçireceklerini bilemedikleri ya da pasif etkinliklerle geçirdikleri, ancak imkân olması halinde de birçok aktif etkinliklere katılmaya istekli oldukları ortaya çıkmaktadır (Demir 2003).

Ülkemizde üniversite öğrencilerinin spor yapma imkânı, üniversitelerin bu konudaki yatırımları ile doğru orantılıdır. Öğrencilerin serbest zamanlarını değerlendirme etkinliklerine katılmalarında, karşılaştıkları sorunlar oldukça fazladır. Bunların başında, tesis, araç-gereç, altyapı, öğretici eleman vs. sorunların gelmekte olduğundan söz edilebilir. Öncelikle bu sorunların ortadan kaldırılması veya en aza indirilmesi, çeşitli teşvik edici ve özendirici organizasyonların yapılması öğrencileri spora yönlendirmede gereklidir. Ayrıca gençlerimizin spor ortamını daha iyi tanımaları, sevmeleri, serbest zamanlarını yapıcı etkinliklerle değerlendirmelerini sağlayacaktır (Yaman ve ark., 2004).

Serbest zamanlarda sportif etkinliklere katılmak için ayrılan zamana etki eden diğer faktörler; genelde bireyin kendi kontrolü dışındaki tesis ve malzeme yetersizliği, çalışma saatlerinin fazla olması, öğrenciler için ders saatleri yükünün fazla olması, ders saatleriyle mevcut tesislerin kullanım saatlerinin uyumsuzluğu, cinsiyet, gelir, yaş, eğitim düzeyi, bilinçsiz verilen spor eğitimi ve bundan kaynaklı alışkanlıkların oluşmaması ve katılım ücretlerinin yüksek olması olarak sayılabilir (Ergül 2008).

Rekreasyon faaliyetlerine katılmayı engelleyen veya destekleyen birçok faktör bulunmaktadır ancak rekreasyon faaliyetlerine katılımı etkileyen faktörler dört ana başlık altında toplanabilir (Hall ve ark., 2006).

- Sezonluk engeller,
- Finansal kaynaklar ve rekreasyon alanlarının ulaşılabilir olması,
- Cinsiyet ve sosyal sınırlama,
- Fiziksel kaynaklar ve moda.

Aşağıda sıralanan faktörler de rekreasyon faaliyetlerine eğilimi etkileyici nitelikte olabilir (Broadhurst 2001; Hall ve ark., 2006).

- Eğitim düzeyi
- Aile yapısı
- Yaş
- Meslek
- Şehirleşme,
- Nüfus artışı ve hareketliliği,
- Teknoloji,
- Kitle iletişim araçlarının etkisi, reklam,
- Kültürel etki,
- Çevre bilinci,
- Değişen yeni sağlık bilinci,
- Rekreasyon merkezleri.

2.6. SPOR ve REKREASYON İLİŞKİSİ

Spor, rekreasyonun en kapsamlı, çeşitli ve ilgi çeken alanlarından birini oluşturmaktadır. Spor ve rekreasyon karşılıklı olarak birbirlerini etkiler. Spor, insanların rekreatif ihtiyaçlarını karşılamada önemli bir hareket alanı sağlarken,

rekreasyon da, sporun toplumda yaygınlaşması, tanınması ve sportif başarılar elde etmesinde önemli roller üstlenmiştir (Karaküçük 1999).

Rekreasyonel olarak sporun tanımını ele alacak olursak; spor rekreasyonel bir araç olarak insanların endüstrileşmeyle beraber açıkça hayat ve iş birimlerini değiştirmeleri sonucu, şehir ve endüstriyel ortamlara taşınmaları, bir taraftan uygarlaşma ve hayat standardının yükselmesi, diğer taraftan negatif olarak zihinsel ve fiziksel eksikliklerin ortaya çıkardığı olumsuzlukların giderilmesi için önemli fonksiyonlar üstlenmiştir (Karaküçük 1999).

Rekreasyonel spor, insanların serbest zamanlarında dinlenme, eğlenme, macera, yarışma, sosyal ilişki, sağlık edinme, stres atma, yeni arkadaşlıklar edinme ve daha birçok nedenlerle uğraştıkları gerek aktivite gerekse yapılabilecek yer çeşitliliği bakımından rağbet ettikleri bir fonksiyon durumundadır. Rekreasyonel spora katılımın yüksek olmasının nedeni; sportif faaliyetlere katılma kolaylığı, çalışma rahatlığı, her yaşın, her cinsin ve herkesin zevk ve isteklerine cevap verebilecek tercih imkanı olması, her mevsimde, her ortamda ve koşulda yapılabilme olanağının bulunmasıdır (Çalışkan 2003).

2.7. YERLEŞKE REKREASYONU

Kampüs sözcüğü ilk olarak A.B.D’ de 18. yüzyılın ikinci yarısında Princeton’da kullanılmış olup kolej veya üniversite binaları arasındaki açıklıklar olarak tanımlanmıştır. Günümüzde ise kampüs kelimesi üniversitenin sınırları içindeki tüm açık veya kapalı mekanlar ile açık ve yeşil alanları kapsayacak şekilde tanımlanmaktadır (Arkun ve Özkal 2005).

Hasol’a göre kampüs; üniversite eğitim yapılarının, öğrenci yurtlarının, öğretim üyesi lojmanlarının, sportif ve sosyal tesislerin topluca yer aldığı geniş alanlardır (Hasol 1998). Kampüsler fonksiyonları eğitim-öğretim, araştırma ve uygulama olan, kullanıcıları için gerekli yaşam koşullarını (barınma, eğlence, alışveriş, spor, sağlık, ve rekreasyon) sağlayan, kendi kendine yeterli üniversite kentleridir (Türeyen 2002).

Türkçe’de “kampüs” kelimesi ile eş anlamlı olarak “yerleşke” kelimesi kullanılmaya başlamıştır. Yakın tarihlerde yapılan bu özellikteki yapılaşma şekline yerleşke adı verilmiş birçok örnek vardır. Bunlara Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yerleşkesi, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Yerleşkesi, Ankara Koleji Yerleşkesi örnek olarak verilebilir. Kampüsleri ortaya çıkaran dört ana neden vardır (Türeyen 2002). Bunlar;

1. Üniversitelerin akademik fonksiyonlarının artması ve sonuçta bu kurumları oluşturan birimlerin kapasitelerinin genişlemesi ve büyümesi
2. Disiplinler arası ilişkilerin artması ve kampüsü oluşturan birimlerin birbirine yakın mesafede bulunması zorunluluğu
3. Kullanıcıların, çalışma alanlarına uzak mesafelerden gelmeleri yerine bu alanlarla iç içe yaşayarak performanslarını artırma zorunlulukları
4. Kentsel alanlarda böyle tesislerin konuşlandırılmasına uygun geniş arsaların bulunmamasıdır.

Kampüs rekreasyonu; İngiltere, Amerika ve Kanada gibi gelişmiş ülkelerdeki üniversitelerin çoğunda benimsenmiş, gelişmiş bir kavramdır ve çoğunlukla eğitimin bir unsuru olarak görülmektedir. Buralardaki yerleşkelerde rekreasyon faaliyetleri oturmuş sistemle, programlı bir şekilde yürütülmektedir. Bu ülkelerdeki kampüs rekreasyonu programlarında; basketbol, raket sporları, futbol, golf, voleybol, yüzme, kano ve su sporları gibi rekreatif etkinliklerin temel unsur olduğu görülmektedir (Zengin ve ark., 2009).

Genellikle eğlence sporları veya okulda yapılan aktiviteler olarak adlandırılan kampüs rekreasyonu, sporları ve diğer fiziksel olarak aktif uğraşları kapsayan ders dışı etkinliklerinin geniş bir çeşitliliği olarak tanımlanabilir. Mull, Bayless, Ross ve Jamieson (1997)’e göre kampüs rekreasyonu “sağlık ve eğlence için spor aktivitesinin programlanması” olarak tanımlanır (Mull ve ark., 1997).

Kampüs rekreasyonu serbest zamanın özgürlük ruhunu destekler. Zira kampüs rekreasyon programları öğrencinin kendi özgür iradeleri ile seçtikleri, kendi

kendilerini sınadıkları, kendilerini anlayıp ihtiyaçları olan şeyleri keşfettikleri etkinlikleri gerçekleştirir. Bu özgürlük konsepti serbest zamanın temelini oluşturur (Munday 1998).

Türkiye’de 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu’nun 47. maddesi “Yüksek Öğretim Kurumları’nın yapacağı plan ve programlar uyarınca öğrencilerin beden ve ruh sağlığını korumak, beslenme, çalışma, dinlenme, boş zamanları değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla bütçe imkanları oranında okuma salonları, yataklı sağlık merkezleri, öğrenci kantini ve lokanta açmak, toplantı, sinema, tiyatro salonları, spor salonu ve sahalar, kamp yerleri sağlamak ve bunlardan öğrencilerin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli önlemleri almakla görevlidir” demektedir. Böylece, ülkemizde önemli bir sayısal potansiyel oluşturan üniversiteli öğrencilerin, bu hakları yasal güvence altına alınmıştır. 351 Sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Kanunu’nun 25. maddesi ise “ders dışı saatlerde ve tatillerde öğrencilerin sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılayacak her türlü tedbir alınır” şeklindeki ifadelerle bu konuda önemli vurgulamalar yapmaktadır (Kitapçı 1997).

Kampüs rekreasyonu kavramı öğrencilerin rekreasyon programlarının yönetimi, denetlemesi, katılımcı olmasının sorumluluğu, fırsat eşitliği, seçme özgürlüğüne sahip olmaları temeli üzerine kurulmalıdır. Ayrıca rekreasyon programının temel değerlerinden biri kaliteli bir işi yerine getirme, diğeri ise yönetilen öğrencinin ilgisini sağlamaktır (Matthews 1995).

Yapılan bir araştırmada eğitim ve boş zaman arasında bir denge sağlamak için değerli bir fırsat olarak kampus rekreasyonunu göstermiştir. Kampüs rekreasyonu bireyin fiziksel, zihinsel ve duygusal sağlığını geliştirir ve kişisel gelişim ve iyi yaşamına bir yol olarak hizmet eder. (Broughton ve Griffin 1994; Dalgarn 2001; Haines 2001; Ellis ve ark., Bohlig 2002). Braoughton ve Griffin, katılımın tüketicilere hayat boyu öğrenimine ve onların boş zamanlarının eğlenceli geçmesine rehberlik eden esas öge olduğunu vurgulamaktadır (Broughton ve Griffin 1994). Weese kampüs rekreasyonu programlarının “ öğrencileri eğitmek, öğrenci yaşamının

niteliğini geliştirmek ve gelecek için onları hazırlamak için” var olduğunu ileri sürmüştür (Weese 1997).

Üniversite öğrencilerinin memnuniyet ve başarı grafiğine bakıldığında rekreasyonel spor aktivitelerinin dörtte üçlük oranda etkili olduğu ortaya çıkmaktadır (NIRSA 2004). Sporu, özellikle yerleşkelerde rekreasyonel sporu genel eğitim ve sosyo kültürel programın bir parçası kabul etmek gerekir.

2.7.1. Yerleşke Rekreasyonunun Amaçları

Boş zaman uğraşı veya aktiviteye katılım, kişinin refahını arttırmak, ilişkileri geliştirmek ve kendini ifade etmek için bir araç olarak hizmet vermektedir. Ayrıca, boş zamana katılım dinlenme, yansımaya, yenilenme, özgür kalma ve onarma fırsatı sağlar (Edginton ve ark., 2002).

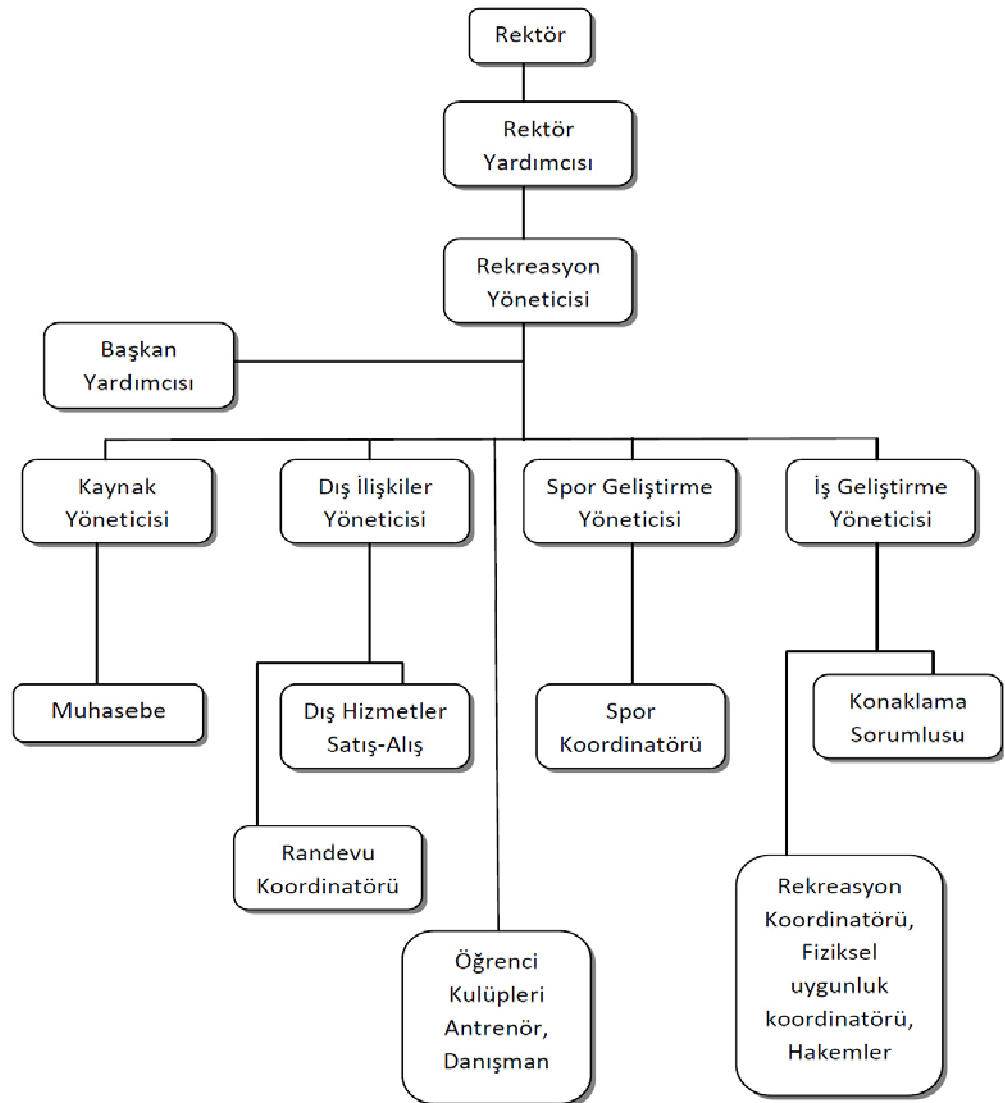
Kampüs rekreasyonu da bu anlamda üniversite öğrencilerinin boş zaman ve rekreasyonel ihtiyaçlarını tatmin etmek için uygun bir araç olarak görülebilir.

2.7.2. Yerleşke Rekreasyonu Modelleri

Kampüs rekreasyonu dünya üniversitelerinde önemli bir yere sahiptir. Kampüs rekreasyonu hedefleri, faydaları, sunduğu program ve hizmetlerin çeşitliliği, hizmeti alan kitlenin yaş, cinsiyet açısından farklı ve çeşitli olması, finansal hacminin büyüklüğu nedeniyle rekreasyon etkinlikleri profesyonel bir yönetim yapısına ihtiyaç duymaktadır. Herhangi bir birimin altında ya da sadece tek elden yönetilecek bir yapı gerekli faydanın sağlanması açısından yeterli değildir. Bu nedenle üniversitelerde kampüs rekreasyon modelleri oluşturularak birimler kurulmuştur. Bu birimler ülkelere, üniversitelerin yapısına, yönetim anlayışlarına göre farklı organizasyon modellerine sahiptirler. Daha çok rektörlüğe bağlı bağımsız bir birim olarak düşünölen Yerleşke Rekreasyon Birimleri (Departmanları, Müdürlükleri vb.) rektör yardımcısına bağlı bir müdür ya da birim başkanı tarafından yönetilmektedir. Birimin

alt bölümlerini de sekreteryaya, muhasebe, halkla ilişkiler ve pazarlama, araştırma ve programlama, insan kaynakları, spor kulübü, turnuva ve projeler, tesisler, malzeme, temizlik hizmetlerinden sorumlu yöneticiler oluşturmaktadır (Kaba 2009).

Şekil 1’de The Universty of Melbourne’de düzenlenmiş kampüs rekreasyon birimi modeli örneği yer almaktadır.

Şekil 1. Kampüs Rekreasyon Birimi Modeli Örneği (The Universty of Melbourne 2002).

2.7.3. Yerleşke Rekreasyonu Programları

Bugünlerde herhangi bir üniversiteye gidilse, değişik spor aktiviteleri veya organizasyonları ile karşılaşılabilir. Bu organizasyonların amacı, üniversite hayatı yaşayanlarının stresini azaltmak ve üretim seviyesini artırmaktır. “Yerleşke rekreasyon programları üniversitenin bütün misyonu (eğitim, öğrencinin yaşam kalitesini artırmak ve insanları gelecek için hazırlamak) için vardır-” (Weese 1997). Bu çeşit programlar öğrencilerin rekreasyonel yeteneklerini ve ilgilerini geliştirme ve giderme potansiyeline sahiptirler, böylece mezun olduktan sonra da rekreasyonel spor aktivitelerine katılmaktan yararlanabilirler ve hoşlanabilirler. Bu aktivitelere katılım değişik seviyelerde (akademik personel, idari personel, öğrenci, mezun, personel aileleri, misafir, vb.) ve değişik ücret seviyelerinde olmaktadır. Bu programların diğer yararları;

- Öğrencinin sosyal yaşamını geliştirir
- Stresi azaltır
- Baskıya karşı mücadeleyi artırır
- Öğrencinin kendisini muhafaza etmesini sağlar
- Katılımcıların yaşam kalitesini artırır
- Okul ruhunu ve diğer öğrencilerle veya kuruluşlarla ilişki kurma hissini

sağlar (Weese 1997).

Yerleşke rekreasyon programlarında başarılı olabilmek için, rekreasyon programlarından sorumlu kişiler bu programları katılımcıların ihtiyacına göre değil, kampüs hayatı yaşayan kişilerin ihtiyacına cevap verecek şekilde geliştirmeli ve

organize etmelidirler. Çünkü katılımcı davranışları/istekleri gelecekte düzenlenecek kampüs rekreasyon programlarının planlanmasında kullanılabilir (Hammitt ve Hammitt 1985).

Kampüs Rekreasyon Programları bahsi geçen Kampüs Rekreasyon Birimleri, Beden Eğitimi Bölüm Başkanlıkları veya Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Spor ve Kültür Şube Müdürlükleri tarafından planlanması, gerçekleştirilmesi ve geliştirilmesi gerekli programlardır.

Bu programlar sayesinde fiziksel etkinliklere düzenli katılımı sağlamak, monoton hayatın öğrencilerde, akademik ve idari kadrolarda oluşturacağı olumsuzlukları ortadan kaldırmaya destek olmak, kişisel beceri ve alışkanlıkları geliştirmek, tüm üniversite mensuplarının ailelerinin streslerini gidermelerini sağlamak, mevcut yüklerden kurtulmalarını ve kendilerini yenileyerek daha dengeli ve sağlıklı bir yasama kavuşmalarını sağlamak hedeflenmektedir.

2.8. ÜNİVERSİTELERDE REKREASYON

Rekreasyon ve spor için yapılan tanımlardan yola çıkarak, toplumun tüm grupları gibi üniversite gençliğinin de rekreatif ihtiyaçlarını karşılarken spora ihtiyaç duyduğunu söylemek mümkündür. Yüksek öğretim gençliğinin boş zamanlarını olumlu yönde değerlendirme rekreatif faaliyetlere katılması, organize etmesi, yönlendirmesi kişiliğinin gelişmesinde önemli rol oynar (Soyer ve Can 2003).

Rekreasyon faaliyeti okul yaşamının bir parçasıdır. Bugün zamanın büyük çoğunluğunu sınıflarda, laboratuvarlarda ya da çalışma masalarında geçiren her öğrencinin rekreatif etkinliklere katılım ihtiyacı vardır. Bu nedenle üniversitelerin faaliyet programları, rekreasyon ve dinlenme için fırsatlar sağlamalı, modern yaşamın ve okul çalışmalarının verdiği yoğunluğu öğrencinin üzerinden atmalıdır. Bunun için gerekli çaba, planlama ve programlama yapılmalıdır (Kılbaş 2001).

Üniversite dönemleri, bireylerin yalnızca dersle ilgilenecek kendilerini tam anlamıyla geliştirebilecekleri bir dönem değildir. Birçok birey için üniversite dönemleri, akademik ve sosyo-kültürel gelişimin sağlanabilmesinde önemlidir. Aynı zamanda, rekreatif etkinliklerin insan yaşamının birçok alanını (iş tatmini, yaşam tatmini, aile yaşamını vb.) da olumlu etkilemektedir (Aslan 2009; Huang ve Carleton 2003).

Rekreasyonun sağladığı yararları yönelik olarak ABD’de üniversite öğrencileri ile yapılan bir çalışmada kişiler üzerinde rekreasyonun nasıl bir etki yaptığı kanıtlanmıştır. Çalışmada her beş öğrenciden birinin fazla kilolu olduğu ve bunların herhangi bir aktivite ile uğraşmadıkları ya da çok az efor sarf ettiren aktiviteleri tercih ettikleri belirlenmiştir. Bu nedenle ABD üniversitelerinin % 63’ünde öğrencilerin mezun olabilmek için bazı fiziksel aktivite kurslarından geçmeleri istenmektedir. Bu sistemin, genel anlamda öğrencilerin davranış ve alışkanlıklarını olumlu yönde değiştirdiği saptanmıştır (Cardinal ve ark., 2002).

Özetle söylenebilir ki eğitim ve rekreasyon etkinlikleri birbiriyle bir bütün olarak düşünülmelidir, rekreasyon eğitimin bir parçası sayılmalıdır. Böylece öğrencilerin fiziksel, toplumsal ve psikolojik gelişimi için bir taban oluşturacaktır.

2.8.1. Üniversite Gençliği

Gençlik, çocuklukla erişkinlik arasında kalan, gelişme, ruhsal olgunlaşma ve hazırlık dönemidir. Gençlik dönemi fırtına ve gerginlikler evresi olarak tanımlanmaktadır. Gençlik döneminin güç tanımlanabilir ve soyut bir kavram olması nedeniyle genç ve geçlik kavramı üzerine evrensel bir tanımın yapılabildiğini söylememiz oldukça zordur. UNESCO verilerine göre 15-25 yaş arasındaki kesimi kapsayan gençlik çağının tanımı bedensel ve cinsel gelişmeye göre yapıldığı takdirde başlangıcı da bitişi de belirsizdir. Çünkü ergenliğe giriş erken veya geç olabilmektedir. Ülkemizde ergenlik çağının kızlarda 10-12, erkeklerde ise 12-14 yaşları arasında başladığı kabul görmektedir. Genellikle 12-15 yaş arası ergenlik

gelişmesini içine alan ilk gençlik dönemi, 15-21 yaş arası asıl gençlik dönemi, 21-25 yaş arası uzamış gençlik dönemi ya da üniversite gençliği olarak tanımlanmaktadır (Yörükoğlu 1998).

Sözlükler de gençlik, genç olma hali, eylem gücüne sahip olan, 16-25 yaş arasında bulunan topluluk olarak tanımlanmaktadır (Tin 1994).

Sinanoğlu ve Turan'a göre genç; "toplumsal olarak kimlik edinme sürecini yaşayan ve henüz toplumsal rolü belirlenme aşamasındaki bireydir" (Sinanoğlu ve Turan 1997). Tezcan (1994)'a göre gençlik, çocukluk döneminin bitimi olan ön ergenlik ve ergenlik gibi dönemleri içeren bir aşamadır ve çeşitli biçimlerde sınıflandırılabilir. Gençliğin serbest zamanlarını değerlendirme biçimleri bu sınıflandırmaya göre farklılaşmaktadır.

Gençlik dönemi, bireyin fiziksel ve duygusal durumundaki değişikliklerle başlayan, cinsel ve psiko-sosyal olgunluğu kazanması ile devam ederek, bireyin kişisel bağımsızlığını ve toplumsal üretkenliğini kazandığı bir dönemdir. Bu dönemde fiziksel ve sosyal değişikliklerin hızı birbirinden farklıdır. Gencin kişiliğinin gelişmesinde içinde bulunduğu aile ortamı kadar arkadaşlık ilişkileri, öğrenim yapılan çevrenin nitelik ve nicelik bakımından özellikleri ve katıldığı boş zaman faaliyetlerinin çeşidi ile bu faaliyetlere katılım şeklinin de büyük önemi bulunmaktadır (Ergül, 2008). Gencin boş zamanlarını faydalı ve aktif olacak şekilde değerlendirmesi onun psikolojik açıdan dengeli olması, sağlam bir kişilik geliştirmesi ve kurduğu sosyal ilişkilerdeki olumluluk açısından önemli olmakla birlikte, toplumun gelişmesi ve kalkınması açısından da etkilidir. Gençlik kendi içinde genel nitelikleri itibarıyla değişik kategorilere ayrılmaktadır (köy gençliği, kent gençliği, okuyan gençlik, işsiz gençlik vb), Üniversite gençliği de bu kategorilerden birisini oluşturmaktadır. Gençlerin boş zamanlarını değerlendirme biçimleri, onlara sağlanan imkânlarla ve verilen fırsatlarla büyük oranda ilgilidir. Bu nedenle köy gençliğinin, kent gençliğinin, gecekondu gençliğinin ya da okuyan, çalışan, işsiz olan gençliğin serbest zamanlarını değerlendirme biçimleri de birbirinden farklıdır (Süzer 2000).

Eğitim sistemimizin en tepesinde yer alan üniversitelerin temel amacı Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, yeni fikirlere açık, kişisel sorumluluk duygusuna sahip, milli kültürü özümsemiş, farklı kültürleri yorumlayabilen ve çağdaş uygarlığa katkıda bulunabilen, bilim ve teknoloji üretimine yatkın ve beceri düzeyi yüksek, bilgi çağı insanını yetiştirmek, araştırma ve öğretim yaparak bireye ve topluma çağdaş kültür ve eğitimi aktarmaktır (DPT 2000).

Üniversitelerde gençler rekreasyon faaliyetlerine katılım gösterirler. Genelde rekreatif çabalar öğrenciler tarafından gerçekleştirilir. Kuruluşlar, öğrenci birlikleri, topluluklar, kulüpler bu etkinliklerin içinde yer alırlar. Programların büyük bölümü kampus içinde gerçekleştirilirken bir kısmı da kampus dışındaki alanlarda gerçekleştirilir. Bunlar geziler, kamplar, ören yerleri ziyaretleri gibi kültürel ve sportif etkinlikler olabilir. Bu etkinlikler tüm üniversite mensuplarını ve ailelerini kapsar. Serbest Zaman'ın tüketicileri arasında üniversite öğrencileri de gösterilmektedir. Özellikle eğitime yaptığı olumlu katkı nedeniyle rekreasyon üniversitelerde önemli bir yer edinmiştir (Horner 2006).

2.8.2. Toplumsal Olarak Gençliğin Yeri ve Önemi

Gençler bir ülkenin geleceği, itici ve geliştirici gücüdür. Uluslar geleceklerinin güvence altına alınmasında tek çıkar yolun, gençlerin eğitime önem vererek, onları bireysel ve toplumsal açıdan istenir özelliklerle donatmak olduğunu kabul ederler (Yeşilyaprak 1999).

Gençler daha çok idealist, atılgan ve hareketli nitelikleriyle dikkat çeken bir sosyal gruptur. Gelecekte ülkelerin yönetiminde çeşitli görev ve sorumlulukta söz sahibi olacağını hesaba katarsak, onların en iyi şekilde yetiştirilmesi için tüm imkanların oluşturulması, ülke çıkarları için üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Bu yüzden kuşkusuz toplumların geleceğinde çok önemli bir yere sahiptir.

2.8.3. Üniversite Gençliğinin Sportif Aktivite ile İlişkisi ve Yaşamlarında Sporun Yeri

Çağdaş anlamda sportif etkinlik, fiziksel zindelik ve aktif bir yaşama biçimini destekleyecek motor becerilerin kazanımı üzerine odaklanmıştır. Son yıllarda yapılan araştırmalar sonucunda sportif etkinliğin sağlıklı bir yaşam sürdürülmesinde büyük önem taşıdığını ortaya koymuştur. Bu nedenle gençlerin eğitimsel başarılarını arttırma, kendilerini zinde hissetmelerini sağlamak için sportif etkinlik programlarına gereksinimleri kaçınılmazdır (Henssy 1996).

Sportif etkinliklerin genç birey üzerindeki etkileri aşağıdaki şekilde sıralanabilir (Aracı 1999).

- *Sportif etkinlikler, kendini kontrol etmeyi, başkalarına ve kurallara saygıyı öğretir.
- *Sportif etkinlikler, olumlu ve sağlıklı yaşama alışkanlıkları kazandırır.
- *Sportif etkinlikler, ölçülü ve planlı bir şekilde çalışmayı ve dinlenmeyi öğretir.
- *Sportif etkinlikler, genç nesillerin yapıcı, yaratıcı ve üretici olmasında sosyal kaynaşma ve kültürel kalkınmayla büyük etkisi olmaktadır.
- *Sportif etkinlikler, sosyal hayatın ve sosyal çevrenin en önemli öğesidir.

Üniversite gençliğinin hayatında sporun önemi çok büyüktür. Birey sportif aktiviteyle birlikte toplumsal uyum, kişiliğinin gelişmesi, sosyalleşme, sedanter hayatta karşılaştığı olumsuz etkilerle mücadele ederek, stres ve gerginliklerini giderme fırsatını yakalar.

2.8.4. Üniversite Gençliğinin Sportif Aktivitelere Katılımı

Üniversite öğrenimi dönemi, yıllar boyu devam edecek davranış biçimlerinin oluştuğu en önemli süreçtir. Rekreatif etkinliklere katılma; güçlü, karakterli, sağlam kişilikli bireylerin yetişmesine yardım edecek (Ağaoğlu ve Eker 2006) ve bireylerin yaşamının birçok alanını (iş tatmini, yaşam tatmini, aile yaşamını vb.) olumlu etkileyecektir (Huang ve Carleton 2003).

Bireylerin üniversite öğrenimi dönemlerinde elde edecekleri “rekreatif etkinliklere katılma alışkanlıkları” eğer bireyde yaşam doyumuna olumlu katma değer yaratmışsa, yaşamlarının ileriki dönemlerinde de devamlılık gösterebilecektir. (Huang ve Carleton 2003). Tayvanda’ki üniversite öğrencileri üzerine yaptıkları çalışmada rekreatif etkinliklere katılmanın, öğrencilerin yaşam tatminlerini arttırdıklarını belirtmişlerdir.

Rekreasyon faaliyeti okul yaşamının bir parçasıdır. Bugün zamanın büyük çoğunluğunu sınıflarda, laboratuvarlarda ya da çalışma masalarında geçiren her öğrencinin rekreatif etkinliklere katılım ihtiyacı vardır. Bu nedenle üniversitelerin faaliyet programları, rekreasyon ve dinlenme için fırsatlar sağlamalı, modern yaşamın ve okul çalışmalarının verdiği yoğunluğu öğrencinin üzerinden atmalıdır. Bunun için gerekli çaba, planlama ve programlama yapılmalıdır (Kılbaş 2004).

Toplumsal ve kişisel refah bakımından serbest zaman saatlerinin kişisel gelişme ve toplumsal düzeni geliştirme olarak kullanılması serbest zaman eğitiminin amacıdır. Serbest zaman daha bir yaşama hazırlanma ve kişiliğin geliştirilmesi için kullanılması yönünden iyi bir fırsattır. İnsanlar serbest zamanlarını en değerli ve en yararlı bir biçimde değerlendirecek etkinlikleri seçmelidirler. Kuşkusuz serbest zamanın özel bir etkinlikle değerlendirilmesi bireyin ilgisine, yaşına, cinsiyetine, eğitim düzeyine, kültürel ve toplumsal durumuna bağlıdır. Bireyin bu özelliklerini dikkate alarak serbest zamanın nasıl değerlendirilmesi gerektiği serbest zaman eğitiminin ana hedefidir (Tezcan 1994).

2.9. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ’NİN KURUMSAL YAPISI

03 Temmuz 1992 tarihinde, 3837 sayılı kanunla kurulan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 1992-1993 Eğitim-Öğretim yılında Trakya Üniversitesi’nden

devredilen Çanakkale Eğitim Fakültesi, Çanakkale Meslek Yüksekokulu ve Biga Meslek Yüksekokulu ile öğretime başlamıştır.

1993-1994 Eğitim-Öğretim yılında Fen Edebiyat Fakültesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu ile Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, 1994-1995 Eğitim-Öğretim yılında Biga İ.İ.B. Fakültesi, Ayvacık, Bayramiç, Çan, Ezine, Gelibolu ve Yenice Meslek Yüksekokulları ile Fen Bilimleri ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995-1996 Eğitim-Öğretim yılında Ziraat, Su Ürünleri, İlahiyat ve Mühendislik-Mimarlık Fakülteleri, 1996-1997 Eğitim- Öğretim yılında Sağlık Yüksekokulu, 1998-1999 Eğitim Öğretim yılında Gökçeada Meslek Yüksekokulu, 2000-2001 Eğitim Öğretim yılında Lapseki Meslek Yüksekokulu açılarak öğretime başlamışlardır.

Ayrıca 1997 yılında kurulan ve ilk öğrencilerini 2000-2001 Eğitim-Öğretim yılında alan Güzel Sanatlar Fakültesi ve 7 Ağustos 2000 tarihli resmi gazetede yayınlanan Bakanlar Kurulu kararı ile kuruluşunun yasal sürecini tamamlayan Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesi 2007-2008 eğitim-öğretim yılında öğrencilerine ‘merhaba’ dedi. Tıp Fakültesi 1. sınıf öğrencileri 17 Eylül 2007 tarihinde “Önlük Giyme” töreni ile de uzun ve zorlu bir eğitime başladı. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, 23 Eylül 1998 tarihli 23472 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak kurulmuştur. İlk öğrencilerini 2007–2008 Eğitim- Öğretim yılında alan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu; "spor yöneticiliği", "antrenörlük eğitimi" ve "rekreasyon" bölümleri ile hizmet sunmaktadır. Yüksekokulun hedefi, hızlı bir gelişim içerisindeki spor endüstrisine, spor kulüplerine, STK’lara ve kitlelerin gereksinimi olan boş zamanların değerlendirilmesine yönelik aktiviteler sunan nitelikli eleman yetiştirmektedir. Bu hizmetlerin sunulacağı organizasyonları yapabilen, kamu ve özel sektörde sporla ilgili kurumlara, okullara ve STK’lara katkı verebilecek düzeyde yetkin elemanları, güçlü bir akademik kadro ve program aracılığı ile yetiştirilmesi hedeflenmiştir. Gökçeada Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, 26 Ağustos 2008 tarihli 26979 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanarak kurulmuş olup, 2009 yılından itibaren öğrenci alımına başlamıştır. Yabancı Diller Yüksekokulu 14 Mart 2009 tarih ve 27169 sayılı Resmi Gazete ile kurularak halen

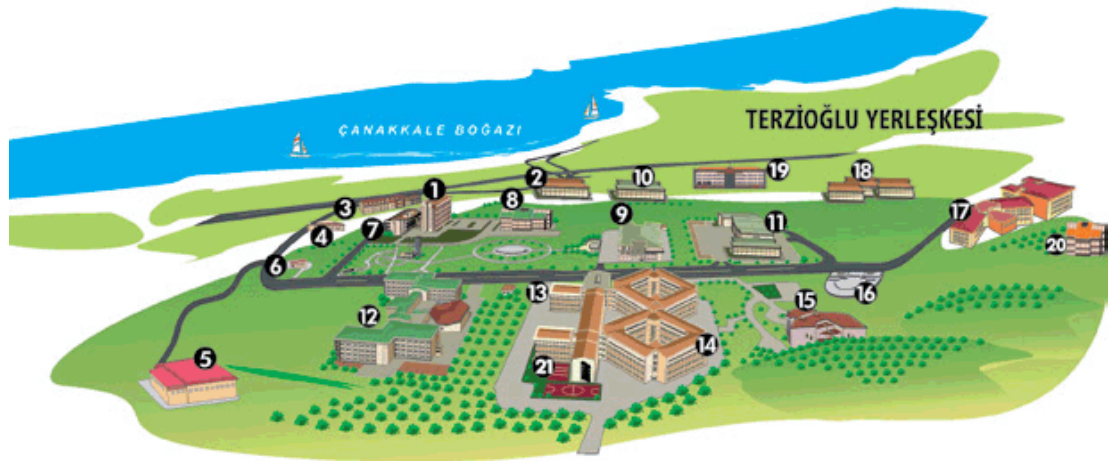
yapılanma çalışmalarını sürdürmektedir. Bugüne kadar Rektörlük Yabancı Dil Bölüm Başkanlığı tarafından yürütülen zorunlu yabancı dil dersleri ve Yabancı Diller Eğitimi Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından koordine edilen zorunlu ve isteğe bağlı yabancı dil hazırlık eğitimi söz konusu Yüksekokulu'nun başlıca görev alanını oluşturmaktadır. Ayrıca 16.04.2009 tarihinde kurulan Devlet Konservatuvarı öğrenci alımına 2011 yılında başlamıştır.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi 10 Fakülte, 11 Meslek Yüksekokulu, 7 Yüksekokul, 4 Enstitü ile 26 Araştırma Merkezine sahiptir.

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde Terzioğlu, Anafartalar ve Dardanos Yerleşkesi olmak üzere 3 ana yerleşke ve ilçe yerleşkelerinde hizmet vermektedir. Üniversite öğrencilerinin yarısından fazlası Çanakkale merkezde yer alan Terzioğlu Yerleşkesi'nde eğitim- öğretim görmektedir.

Terzioğlu Yerleşkesi

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin pek çok fakülte birimi Terzioğlu Yerleşkesi'nde bulunmaktadır. Yerleşke yaklaşık 3 hektarlık bir alan üzerinde, denize sadece birkaç yüz metre uzaklığında, sırtını Radar Tepesi'ne vermiş, ormanların içine gömülü çok ayrıcalıklı bir doğal güzelliğe sahip bir konumdadır.

Şekil 2. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi

- 1- Ana Giriş
- 2- Çanakkale Teknik ve Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulları, İlahiyat Fakültesi
- 3- Tıp Fakültesi
- 4- Çocuklar Evi (Kreş)
- 5- Besyo & Kapalı Spor Salonu
- 6- Yamaç Kafe
- 7- Rektörlük, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları
- 8- Kütüphane
- 9- Öğrenci Sosyal Etkinlik Merkezi (ÖSEM)
- 10- Fen Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşl. Otelcilik Y.O.
- 11- Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Fakültesi
- 12- Ziraat Fakültesi
- 13- ATM'ler
- 14- Fen Edebiyat Fakültesi
- 15- Troia Kültür Merkezi
- 16- Açık Anfi
- 17- Mühendislik Fakültesi
- 18- Yabancı Diller Yüksekokulu, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sağlık YO.
- 19- Güzel Sanatlar Fakültesi
- 20- Öğrenci Yurdu
- 21- Mediko

Anafartalar Yerleşkesi

Çanakkale kent merkezinde yer alan Anafartalar Yerleşkesi temelde Eğitim Fakültesi ve Eğitim Bilimleri Enstitüsüne ev sahipliği yapmaktadır. Yerleşkede ayrıca spor salonu, spor sahaları, konferans merkezi, kafeteryalar, yemekhane, bankamatikler ve diğer birimler bulunmaktadır. Yerleşke kent-üniversite kucaklaşmasının en güzel örneklerinden birini sergilemektedir. Yerleşkede bulunan konferans salonu sadece Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne değil, aynı zamanda tüm Çanakkale kurumlarına hizmet vermektedir.

- Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Eğitim Fakültesi
- Süleyman Demirel Konferans Salonu
- Kütüphane
- Sağlık Poliklinikleri
- Çocuk Kulübü
- Çamlık Kafe
- Raket Kafe
- İnternet Kafe
- Döner Sermaye Satış Bürosu
- Kapalı Spor Salonu, Açık Basketbol ve Tenis Sahası
- Öğrenci Topluluk Evi, Aletli Cimnastik Spor Salonu

Dardanos Yerleşkesi

Şuan da bu yerleşkede herhangi bir okul bulunmamakta, alan daha çok uygulama sahalarıyla dikkat çekmektedir. Ayrıca ÇOMÜ'nün sosyal tesisleri de bu yerleşkededir. Dardanos Yerleşkesin de, tıpkı Terzioğlu Yerleşkesi gibi, belki de ondan daha fazla 'dünyanın en güzel yerleşkesi' ünvanını hak etmektedir. Orman ve denizin iç içe girdiği yerleşke aynı zamanda tarihi Dardanos antik kentinin de kalıntılarını içermektedir. Yerleşke pek çok spor tesisini de barındırmaktadır. Yerleşkenin plajı ve diğer imkanları binlerce öğrenci ve personele ek olarak Çanakkalelileri de buraya çekmektedir. Alan küçük yürüyüşler ve koşular için de idealdir.

- Ziraat Fakültesi
- Su ürünleri Fakültesi
- Turizm İşlet. Otel. Yüksekokulu Uygulama Alanları
- Spor tesisleri
- Plaj
- Sosyal Tesisler ve Lojmanlar

Sarıcaeli Yerleşkesi

- Astrofizik Araştırma Merkezi ve Ulupınar Gözlemevi
- Ziraat Fakültesi Uygulama Alanları

Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ağaköy Yerleşkesi

Çanakkale'ye 95 km uzaklıkta olan Biga ilçesinde bulunmaktadır. Ayvacık, Bayramiç, Biga, Çan, Ezine, Gelibolu, Gökçeada ve Yenice MYO ise kendi isimleri ile anılan ilçelerde bulunmaktadır.

2.10. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ'NDE SPORTİF ETKİNLİKLERİN PROGRAMLANMASI ve UYGULANMASI

Spor Şube Müdürlüğü'nce;

Dairede; spor hizmetleri olarak öğrencilerin ve çalışanların beden sağlıklarını korumak ve geliştirmek, onlara disiplinle çalışma alışkanlığı kazandırmak, spora ilgi duymalarını sağlamak, enerjilerini bu olumlu yöne yöneltmek, boş zamanlarını değerlendirmek için ilgi duydukları spor dalında çalışmalarını sağlamak üzere aşağıdaki hizmetler yürütülür (www.sks.comu.edu.tr/spor_sube_tanitim, 10.04.2013).

a) Grup çalışmaları ve karşılaşmalar düzenlemek,

b) Bu amaçla kurulmuş bulunan yurt dışı ve yurt içi kuruluşlarla iş birliği yaparak, bu alandaki çalışmalarını yaygınlaştırmak, üniversiteyi temsilen öğrencilerin yarışma ve karşılaşmalara katılımlarını sağlamak.

c) Üniversitelerin tüm spor tesis ve malzemelerin tek elden kullanılmasını, elemanların planlı bir şekilde çalışmalarını ve bir merkezden yönetilmelerini sağlamak.

Yukarıda belirtilen Yükseköğretim kurumları, Mediko-Sosyal Sağlık, Kültür ve Spor İşleri Dairesi uygulama yönetmeliği doğrultusunda, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ndeki Spor Faaliyetleri;

a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Fakülteleri ve Yüksekokulları, Akademik ve İdari Personelleri ile öğrencilerin arasında düzenlenen spor faaliyetlerini; Gençlik Hizmetleri Spor İl Müdürlüğünden alınan hakem hizmeti ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunun gerek spor hukuku gerekse spor branşları hakkındaki teknik destekleriyle sürdürmektedir.

b) Türkiye Üniversite Sporları Federasyonu (TÜSF) Başkanlığı'nca organizasyonu yapılan Üniversitelerarası spor faaliyetlerine bireysel ve takım sporlarıyla Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin katılımı sağlanmakta ve organizasyonlara ev sahipliği yapılmaktadır.

c) Diğer üniversitelerin organize ettiği spor organizasyonlarına Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin katılımı sağlanmaktadır.

d) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin Merkez Terzioğlu Yerleşkesi'ndeki ve ilçelerdeki Fakülte ve Meslek Yüksekokullarındaki spor salonlarının güz ve bahar yarıyıllarındaki programlama - bakım ve onarımlarını (Maliye Bakanlığının Kamu Sosyal Tesislerine ilişkin tebliğ doğrultusunda) personel ve bütçe şartları doğrultusunda en doğru ve verimli şekilde planlamak ve denetimini yapmaktadır.

e) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nin spor faaliyetlerinin sağlıklı yürütülmesi doğrultusunda tüm malzeme ihtiyaçlarının yıl içerisinde verimli şekilde tespit edilerek teminini sağlamaktadır.

2.11. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ SPOR TESİSLERİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Bünyesinde Bulunan Spor Tesisleri;

- Anafartalar Yerleşkesi'nde bulunan 400 kişi seyirci kapasiteli spor salonu
- Anafartalar Yerleşkesi'nde bulunan 2 adet çok amaçlı açık spor sahası
- Anafartalar Yerleşkesi'nde bulunan 2 adet tenis kortu
- Dardanos Yerleşkesi'nde bulunan 1 adet spor salonu
- Dardanos Yerleşkesi'nde bulunan tenis kortu
- Dardanos Yerleşkesi'nde bulunan açık basketbol sahası
- Dardanos Yerleşkesi'nde bulunan suni çim zeminli futbol sahası
- Dardanos Yerleşkesi'nde 315 kişilik izleme kapasiteli 25 metre uzunluğunda yarı olimpik kapalı yüzme havuzu
- Çanakkale Sosyal Bilimler M.Y.O'da bulunan açık çok amaçlı spor sahası
- Biga Ramazan AYDIN Yerleşkesi 1000 kişilik açık çok amaçlı spor salonu
- Yenice Meslek Yüksekokulu'nda bulunan açık çok amaçlı spor salonu
- Gelibolu Piri Reis Meslek Yüksekokulu'nda bulunan açık basketbol sahası
- Ezine M.Y.O'da basketbol sahası
- Terzioğlu Yerleşkesi'ndeki 1100 kişilik seyirci kapasiteli çok amaçlı spor salonu

2.12. ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ'NDE SPORTİF ETKİNLİK TÜRLERİ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi sportif etkinlik türleri öğrenci toplulukları, serbest zaman etkinliği, bahar şenlikleri ve üniversite takımları olarak incelenebilir.

2.12.1. Öğrenci Toplulukları

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlüğü Sağlık Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı'na bağlı 150 öğrenci topluluğu bulunmaktadır.

- AEGEE Topluluğu
- Aktif Gençlik Topluluğu
- Antik Yunan ve Çağdaş Yunan Kùltürleri Topluluğu
- Arama Kurtarma Topluluğu
- Arkeoloji ve Sanat Tarihi Topluluğu
- Atatürkçü Düşünce Topluluğu
- Atlı Spor Topluluğu
- Avustralya Kùltürü Tarihi ve Edebiyatı Topluluğu
- Bilimsel Araştırmalar ve Yayınlar Topluluğu
- Bilişim Topluluğu
- Biyoloji Topluluğu
- Boks Topluluğu
- Biyoteknoloji Gen Bilimleri Topluluğu
- Cumhuriyetçi Düşünce Topluluğu
- Caz Topluluğu
- Çağdaş Yaşam Topluluğu
- Çanakkale Savaşları Araştırma ve Tanıtma Topluluğu
- Çanakkale ve Çevresi Halkbilim Topluluğu
- Çevre Topluluğu
- Çevre Teknolojileri ve Araştırma Topluluğu
- Dağcılık Topluluğu
- Denizcilik Topluluğu
- Digital Sanatlar Topluluğu
- Doğa - Denge Topluluğu
- Doğu Batı Topluluğu
- Drama Topluluğu
- Ekolojik Araştırmalar Topluluğu
- Eğitimci Gençler Topluluğu
- Engelsiz Yaşam Topluluğu
- Erasmus Topluluğu
- Erken Çocukluk Eğitimi Topluluğu
- Etik Topluluğu

- Fizik ve Astronomi Topluluğu
- Fotoğrafçılık Topluluğu
- Futbolda Aktif Taraftarlar Topluluğu
- Genç Girişimciler Topluluğu
- Genç Sinerji Topluluğu
- Genç Tema Topluluğu
- Gıda Topluluğu
- Go Topluluğu
- Görsel Sanatlar Topluluğu
- Halk Oyunları ve Gösteri Topluluğu
- Halkla İlişkiler Topluluğu
- Havacılık Topluluğu
- Hayat Rehberi Topluluğu
- Hayvanları Koruma Top.
- Hisar - Fikir ve Sanat Araştırmaları Topluluğu
- İletişim Topluluğu
- İllüzyon Topluluğu
- Jeofizik Öğrenci Topluluğu
- JEOT Topluluğu
- Jonglörler Topluluğu
- Kanserle Savaş Topluluğu
- Kavramsal Sanat Topluluğu
- Keşif ve Macera Topluluğu
- Kimyasal Aktivite Topluluğu
- Kritik Analitik Düşünce Topluluğu
- Kültür ve Edebiyat Topluluğu
- Kültür ve Hayat Topluluğu
- Latin Dansları Topluluğu
- Lider Öğrenciler Top.
- Matematiksel Bakış Topluluğu
- Motor Sporları Topluluğu
- Müze Kültürü Araştırma ve Geliştirme Topluluğu

- Müzik Araştırmaları Topluluğu
- Müzikle İletişim Topluluğu
- Ortak Akıl-Tarihi ve Kültürel Değerleri Araştırma Tanıtma Topluluğu
- Özel Eğitim Topluluğu
- Pazarlama Reklamcılık Topluluğu
- Plastik ve Uygulamalı Sanatlar Topluluğu
- Polifonik Korolar Topluluğu
- Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Topluluğu
- Radyo Topluluğu
- Rekreasyon Topluluğu
- Robotik Sistemler Topluluğu
- Rock Topluluğu
- Rüzgar Srf Topluluğu
- Sağlık Hizmetleri Topluluğu
- Sağlıklı Yaşam Topluluğu
- Sağlıkta Bilimsel Araştırmalar Topluluğu
- Sanat ve Sinema Topluluğu
- Sanatsal Hareket Topluluğu
- Satranç Topluluğu
- Seramik Topluluğu
- Sinema ve Medya Topluluğu
- Sosyal ve Düşünsel Araştırmalar Topluluğu
- Sosyoloji Topluluğu
- Spor ve İzcilik Topluluğu
- Sportif Balıkçılık Topluluğu
- Sualtı Topluluğu
- Tarımsal Bilgi Topluluğu
- Tarih, Kültür, Medeniyet Topluluğu
- Teknolojik Nesil Topluluğu
- Terapi Topluluğu
- Tiyatro Topluluğu
- Toplum Gönüllüleri Topluluğu

- Toplumsal Cinsiyet Eşitliği
- Turizm Topluluğu
- TurkMISC Topluluğu
- Türk – Japon Dostluk Topluluğu
- Türk El Sanatları Topluluğu
- Türk Halk Müziği Topluluğu
- Türk Kültürü Topluluğu
- Türkçe Topluluğu
- Uluslararası Öğrenciler Topluluğu
- Vatanseverler Korumalı Futbol Topluluğu
- Yabancı Diller Topluluğu
- Yaşam Boyu Öğrenme Topluluğu
- Yelken Topluluğu
- Yerel Yönetimler ve Üniversite Etkileşim Topluluğu
- 57.Alay Topluluğu
- 2023 Yüzüncü Yıl Topluluğu

BİGA TOPLULUKLARI:

- ALEGRO Müzik Topluluğu
- Biga An Tutulması
- Biga Araştırma ve Geliştirme Topluluğu
- Biga Yedinci Sanat Topluluğu
- Biga Akademik Araştırmalar Topluluğu
- Biga Beyaz Perde Topluluğu
- Biga Değerleri Topluluğu
- Biga Entelektüel Gelişim ve Kariyer Topluluğu
- Biga Halk Bilim Topluluğu
- Biga Kamusal İlişkiler ve Stratejik Planlama Topluluğu
- Biga Kafkas Halk Dansları Topluluğu
- Biga Kültürel Gelişim Topluluğu
- Biga Perde Arkası Tiyatro Topluluğu
- Biga Proje Geliştirme ve Girişim Topluluğu

- Biga Siyasal İlişkiler Topluluğu
- Biga Sosyal Sorumluluk Topluluğu
- Biga Spor ve Sosyal Etkinlik Topluluğu
- Biga Uluslararası İlişkiler Topluluğu
- Biga Yetkinliğe Dayalı İnsan Kaynakları Topluluğu
- Biga Yerel Tarih Topluluğu
- Biga Yönetici Topluluğu
- Biga Kültürel Değerleri Tanıtma ve Yaşatma Topluluğu
- Biga Katılımcı İdeal Gençlik Topluluğu
- İşletme ve Ekonomi Topluluğu

DİĞER İLÇE TOPLULUKLARI:

- Bayramiç Kültür ve Sanat Topluluğu
- Assos Kültür Topluluğu
- Bozcaada Öğrenci Topluluğu
- Çan Lojistik Topluluğu
- Çan M.Y.O Öğrenci Topluluğu
- Çan Mekatronik Topluluğu
- Çan MYO Kampçılık
- Çan Sanat Kültür Bilim Topluluğu
- Ezine Kişisel Gelişim Topluluğu
- Gelibolu Kültür Sanat Topluluğu
- Gökçeada Uygulamalı Bilimler Topluluğu
- Gökçeada Öğrenci Topluluğu
- Yenice Kültür ve Sanat Topluluğu
- Ayvacık Mutfak Sanatları ve Turizm Topluluğu

2.12.2. Bahar Şenliği

Üniversitede okuyan öğrenciler gördükleri derslerden girecekleri finaller öncesi ve uzun maratonlardan önce genellikle mayıs ayında 1 hafta gibi bir süreyle

sürmekte olan bahar şenliklerine katılıp stres atmakta ve eğlenmektedirler. Bahar şenliklerinde konserler, sergiler, yarışmalar, paneller gibi birçok etkinlik sürdürülmektedir. Bu etkinliklerde öğrencilerde bir nebze olsa eğlenip üniversite hayatının güzelliklerini yaşamaktadır. Bahar şenlikleri üniversite öğrencilerine baharın geldiğini müjdelemektedir.

2.12.3. Serbest Zaman Etkinliği

Rekreasyon etkinlikleri düzenlenirken aktiviteleri drama, müzik, el uğraşı, kamp, spor, oyun, dans gibi sosyal ve özel olaylar içeren ev dışı faaliyetler olarak tanımlanabilir. İlgi alanı bireyin dürtü ve motivasyonuna bağlı olarak belirlenebilir. İyi bir şekilde planlandığı ve sunulduğu zaman, rekreasyon demokratik sosyal yaşantı şekillerini her yaşta insana öğretmenin, vatandaşlık duygusunu ve karakter olgusunu oluşturmanın, böylece de insan topluluklarını ev sahiplerine, ailelere ve iş yatırımcılarına özendirerek suç oranını azaltmanın insan kaynaklarını korumanın ve hayat standardını yükseltmenin yollarından birisidir.

Ülkemizde, üniversite gençliğinin büyük çoğunluğu boş zamanlarını, gazete, kitap, dergi okuyarak, sinema ve tiyatroya giderek, radyo dinleyerek, televizyon izleyerek, kahvehaneye giderek, spor müsabakalarını izleyerek arkadaşlarıyla amaçsızca dolaşarak ya da sohbet ederek geçirmektedirler. Ciddi yayınları izleyen, konferansa giden, çeşitli kulüp ya da organizasyonlarda yer alan, resim yapan, müzik aleti çalan, spor yapan, tiyatro ve sanatın diğer dallarıyla aktif olarak ilgilenen üniversite öğrencilerinin azınlıkta olduğunu yapılan araştırmalar ortaya koymuştur.

Her geçen gün yeni rekreatif etkinlikler gündeme gelmekle beraber, söz konusu faaliyetler bazı temel etkinlik alanları altında toplanabilir. Dumazedier, rekreatif etkinlikleri şu şekilde gruplandırmıştır (Karaküçük 1999).

1. Sanatsal (sinema, edebiyat, tiyatro, müzik, resim, fotoğraf, vb.),
2. Entelektüel (kitap, konferanslar, radyo, TV, vb.),
3. Sosyal (aile, partiler, toplantılar, vb.),

4. Pratik (bahçecilik, el sanatları, el işleri, vb.)

5. Fiziki (spor, yürüyüş, avcılık, balıkçılık, vb.) etkinlikler.

2.12.4. Üniversite Takımları

Çanakkale 18 Mart Üniversitesi bünyesinde bulunan üniversite takımları şu şekildedir:

- Atletizm (Bay/Bayan)
- Basketbol (Erkekler)
- Okçuluk (Bay/Bayan)
- Voleybol (Bayanlar)
- Salon Futbolu (Bayanlar)
- Salon Futbolu (Erkekler)
- Taekwando (Bay/Bayan)
- Satranç (Bay/Bayan)

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Araştırma da basit rastgele yöntem kullanılmıştır. Araştırma için Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde okuyan öğrencilere bir anket uygulanmıştır. Çalışmada uygulanan bu anket, Anadolu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü'nde 29.06.2001 yılında "Melek Bilimli" tarafından yapılan "Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Spor Olanaklarından Yararlanma Düzeyinin Belirlenmesi ve Anadolu Üniversitesi'nde Yapılan Bir Uygulama" adlı yüksek lisans tez çalışmasından alınmıştır. Bu anket ile öğrencilerin sportif etkinliklerle ilgilenme düzeyi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ndeki tesis, saha ve alanlardan memnuniyeti ve beklentileri doğrultusunda çözüm aranmıştır.

3.1. Araştırmanın Evreni ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2012–2013 eğitim-öğretim yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde öğrenim gören bölümlerden; Fen Edebiyat Fakültesi (4438), İlahiyat Fakültesi (484), Mühendislik-Mimarlık Fakültesi (1189), Deniz Bilimleri Fakültesi (391), Ziraat Fakültesi (1087), Güzel Sanatlar Fakültesi (639), Tıp Fakültesi (342), Sağlık Yüksekokulu (798), Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (476), Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu (925), Meslek Yüksekokulu'nda (Teknik Bilimler MYO, Sosyal Bilimler MYO) (2971) okuyan toplam 13740 öğrenci, örneklemini ise Fen Edebiyat Fakültesi'nden 106 öğrenci, İlahiyat Fakültesi'nden 4 öğrenci, Mühendislik- Mimarlık Fakültesi'nden 30 öğrenci, Deniz Bilimleri Fakültesi'nden 15 öğrenci, Ziraat Fakültesi'nden 27 öğrenci, Güzel Sanatlar Fakültesi'nden 15 öğrenci, Tıp Fakültesi'nden 22 öğrenci, Sağlık Yüksekokulu'ndan 12 öğrenci, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'ndan 59 kişi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu'ndan 22 öğrenci, Meslek

Yüksekokulu'ndan 39 öğrenci katılmıştır. % 5 hata payıyla doğru örneklem sayısını uzmanlar 375 olarak söylemektedir. Çalışmamızda gönüllü olarak ve anketi doğru olanlar 351 kişi olmuştur.

3.2. Veri Toplama Teknikleri

Bu çalışmanın verileri, araştırmacı tarafından Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde okuyan öğrencilere özel uygulanan anket yoluyla toplanmıştır.

3.3. Verilerin Analizi

Araştırmanın amacında yer alan alt problemlere uygun olarak toplanan veriler online ortamda bir veri tabanı tarafından kontrol edilmiş ve elektronik ortamda kayıt altına alınmıştır. Veri analizinde SPSS version 11.0 programı kullanılmıştır. Üniversite öğrencileri ile ilgili demografik bilgilerin değerlendirilmesinde frekans (n) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır.

4. BULGULAR

Bu bölümde araştırma kapsamına giren Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'nde okuyan öğrencilerden elde edilen veriler analiz edilmiştir.

Tablo 1- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokullarına Göre Dağılımları

	n	%
Fen Edebiyat Fakültesi	106	30,2
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu	59	16,8
Sağlık Yüksekokulu	12	3,4
Güzel Sanatlar Fakültesi	15	4,3
Tıp Fakültesi	22	6,3
İlahiyat Fakültesi	4	1,1
Mühendislik- Mimarlık Fakültesi	30	8,5
Ziraat Fakültesi	27	7,7
Deniz Bilimleri Fakültesi	15	4,3
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu	22	6,3
Meslek Yüksekokulu	39	11,1
Toplam	351	100,0

Tablo 1'de görüldüğü üzere Fen Edebiyat Fakültesi toplam kişi sayısı 106, yüzde oranı % 30,2'dir. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu toplam kişi sayısı 59, yüzde oranı % 16,8'dir. Sağlık Yüksekokulu toplam kişi sayısı 12, yüzde oranı % 3,4'dür. Güzel Sanatlar Fakültesi toplam kişi sayısı 15, yüzde oranı % 4,3'tür. Tıp Fakültesi toplam kişi sayısı 22, yüzde oranı % 6,3'tür. İlahiyat Fakültesi toplam kişi sayısı 4, yüzde oranı %1,1'dir. Mühendislik- Mimarlık Fakültesi toplam kişi sayısı 30, yüzde oranı 8,5'tir. Ziraat Fakültesi toplam kişi sayısı 27, yüzde oranı % 7,7'dir.

Deniz Bilimleri Fakültesi toplam kişi sayısı 15, yüzde oranı %4,3'tür. Turizm ve Otel İşletmeciliği Yüksekokulu toplam kişi sayısı 22, yüzde oranı % 6,3'tür. Meslek Yüksek Okulu toplam kişi sayısı 39, yüzde oranı %11,1'dir. Araştırmaya katılan tüm fakültelerin toplam öğrenci sayısı 351, yüzde oranı % 100,0'dür.

Tablo 2- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Cinsiyete Göre Dağılımı

	n	%
Kız	165	47,0
Erkek	186	53,0
Toplam	351	100,0

Tablo 2 incelendiğinde; araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin kız toplam kişi sayısı 165, yüzde oranı % 47,0'dır. Erkek öğrencilerin toplam kişi sayısı 186, yüzde oranı % 53,0'dır. Araştırmaya katılan toplam öğrenci sayısı 351, yüzde oranı % 100,0'dür.

Tablo 3- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Yaşlarına Göre Dağılımı

	n	%
18 ve daha küçük	11	3,1
19-20 yaş grubu	125	35,6
21-22 yaş grubu	124	35,3
23-24 yaş grubu	68	19,4
25 ve daha büyük	23	6,6
Toplam	351	100,0

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin 18 ve daha küçük yaş grubu toplam kişi sayısı 11, yüzde oranı % 3,1'dir. 19-20 yaş grubu toplam kişi sayısı 125, yüzde oranı % 35,6'dır. 21-22 yaş grubu toplam kişi sayısı 124, yüzde oranı %35,3'tür. 23-24 yaş grubu toplam kişi sayısı 68, yüzde oranı % 19,4'tür. 25 ve daha büyük yaş grubu toplam kişi sayısı 23, yüzde oranı %6,6'dır. Araştırmaya katılan toplam öğrenci sayısı 351, yüzde oranı % 100,0'dür.

Tablo 4- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Okul Dışı Zamanını Değerlendirme Etkinlikleri

	n	%
Kültürel Etkinlikler	59	16,8
Sportif Etkinlikler	101	28,8
Evde Dinlenerek	79	22,5
Ailem ve Arkadaşlarımla Birlikte	94	26,8
Diğer	18	5,1
Toplam	351	100,0

Tablo 4 incelendiğinde; üniversite öğrencilerinin okul dışındaki zamanını en çok % 28,8 olarak sportif etkinliklerle değerlendirdiği, öğrencilerin en az ise % 5,1 olarak bu maddelerin dışında alışveriş, bilgisayar başında (bilgisayar oyunları vs), ders çalışmak gibi başka şekilde değerlendirdiği görülmektedir. Sportif etkinliklerin öğrenciler tarafından en çok yapılmasının nedeni olarak; sporun yaşam kalitesini arttırması, mental olarak rahatlatması, öğrencilerin yeteneklerinin farkına varması, gençlerin (öğrencilerin) rekabet etmeyi sevmesi, streslerinden uzaklaşması, aktif yaşam tarzı alışkanlıklarını kazandırması ve sosyal kaynaşma açısından uygun ortam oluşturması olarak düşünülebilir.

Tablo 5- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Okul Dışındaki Zamanlarında Sportif Etkinliklerle İlgilenme Düzeyleri

	n	%
İlgilendiğim spor branşında faaliyet düzenlemiyorum	52	14,8
Ailem katılmamı istemiyor	4	1,1
Kalabalıktan utanıp sıkılıyorum	15	4,3
Yarışma ve turnuvalardan haberim olmuyor	78	22,2
Eğlenceli bulmuyorum	39	11,1
Derslerim çok yoğun	77	21,9
Diğer	86	24,5
Toplam	351	100,0

Tablo 5’de, üniversite öğrencilerinin okul dışındaki zamanlarındaki sportif etkinliklerle ilgilenme düzeyi incelendiğinde; öğrencilerin sporu % 31,1 oranla en çok sağlıklı olmak için yaptıkları, en az ise % 12,3 olarak vakit geçirmek amacıyla yaptıkları görülmektedir. Fiziksel aktivite; tansiyon, kolestrol, şişmanlık, kalp ve dolaşım sistemi hastalıkları, çeşitli kas ve eklem rahatsızlıkları gibi birçok hastalığa iyi gelmekte ve daha iyi bir fiziki görünüm sağlamaktadır. Sporun sağlıkla ilgili bu faydaları görüldüğünde öğrenciler tarafından en çok bu maddenin işaretlenmiş olması şaşırtıcı bir durum değildir.

Tablo 6- Üniversitede Yapılan Sportif Etkinliklerin Öğrencilerin Kalitesine Göre Yeterlilik Düzeyi

	n	%
Çok yeterli	4	1,1
Yeterli	70	19,9
Yetersiz	192	54,7
Çok yetersiz	85	24,2
Toplam	351	100,0

Tablo 6 incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin kalitesine göre üniversitede yapılan sportif etkinlikleri ne düzeyde yeterli gördükleri sorusuna; öğrencilerin en çok % 54,7’si yetersiz bulduklarını, en az ise % 1,1’i ise çok yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin çoğunluğunun üniversitede yapılan sportif etkinlikleri yetersiz bulmalarının nedeni olarak; rekreatif tesislerin yeterli sayıda olmaması, öğrencilerin ilgilendikleri branş dalında faaliyet yapılmaması, kendilerine uygun program bulamamaları gibi nedenlerden kaynaklandığı söylenebilir.

Tablo 7- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Sportif Etkinliklere Katılım Düzeyi

	n	%
Her zaman katılıyorum	8	2,3
Çoğunlukla katılıyorum	55	15,7
Bazen (Nadiren) katılıyorum	137	39
Hiç katılmıyorum	151	43
Toplam	351	100

Tablo 7 de, üniversite öğrencilerinin sportif etkinliklere katılım düzeyine bakıldığında; öğrenciler en çok % 43 oranla etkinliklere hiç katılmadığını, en az ise % 2,3 oranla her zaman katıldıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin çoğunluğunun etkinliklere hiç katılmamalarının nedeni olarak; derslerinin yoğun olması, boş vakitlerinin çok fazla olmaması, üniversitede yapılan sportif etkinliklerden haberlerinin olmaması gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 8- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Sportif Etkinliklere Katılamamasının En Önemli Nedeni

	n	%
İlgilendiğim spor branşında faaliyet düzenlenmiyor	52	14,8
Ailem katılmamı istemiyor	4	1,1
Kalabalıktan utanıp sıkılıyorum	15	4,3
Yarışma ve turnuvalardan haberim olmuyor	78	22,2
Eğlenceli bulmuyorum	39	11,1
Derslerim çok yoğun	77	21,9
Diğer	86	24,5
Toplam	351	100,0

Tablo 8’de, üniversite öğrencilerinin sportif etkinliklere katılamamasının en önemli nedenine bakıldığında; öğrenciler en çok % 24,5 oranla verilen maddelerin dışında başka nedenlerle (spora ilgi duymadıkları, istedikleri branşta tesis, malzeme ve sahaların yetersiz olması, uygun program bulamadıkları, antrenör gözetiminde çalışmak istedikleri gibi) katılmadıklarını, en az ise % 1,1 oranla ise ailelerinin aktivitelere katılmasını istemediklerini belirtmişlerdir. Ailelerin aktivitelere katılmasını istememelerinin nedeni olarak; onların derslerini olumsuz yönde etkilemesi olarak gördükleri düşünülebilir.

Tablo 9- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Düzenli Olarak Sportif Etkinliğe Katılma Nedenleri

	n	%
Lisanslı sporcuyum	23	6,6
Sporun faydalarına inanıyorum	82	23,4
Boş vakitlerimi değerlendiriyorum	115	32,8
Fiziki formumu koruyorum	48	13,7
Diğer	83	23,6
Toplam	351	100,0

Tablo 9’da üniversite öğrencilerinin düzenli olarak sportif etkinliklere katılma nedenlerine bakıldığında; öğrenciler sportif etkinlikleri en çok % 32,8 oranla boş vakitlerini değerlendirmek için yaptıklarını, en az ise % 6,6 oranla lisanslı sporcu oldukları için sportif aktivite yaptıklarını belirtmişlerdir. Öğrencilerin boş vakitlerinde en çok sportif etkinlikler yapmalarının nedeni olarak; sporun fizyolojik, psikolojik ve sosyolojik açıdan sağladığı yararların büyük etkisinin olduğu söylenebilir. Ayrıca sportif etkinlikler kişiler arası iletişimi geliştirerek daha demokratik bir ortamın gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Bu yüzden öğrencilerin boş vakitlerini sportif etkinliklerle değerlendirme nedeninin bu faydalardan ileri geldiği düşünülebilir.

Tablo 10- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Aktif Olarak Yaptıkları Spor Branşları

	n	%
Basketbol	30	8,5
Voleybol	53	15,1
Futbol	75	21,4
Hentbol	5	1,4
Tenis	22	6,3
Yüzme	39	11,1
Atletizm	4	1,1
Step Aerobik	2	,6
Pilates	8	2,3
Dans	11	3,1
Vücut Geliştirme	12	3,4
Okçuluk	0	0
Çim Hokeyi	0	0
Amerikan Futbolu	1	,3
Karate	1	,3
Taekwando	3	,9
Satranç	4	1,1
Korfbol	0	0
Bocce	0	0
Badminton	1	,3
Bisiklet	18	5,1
Yürüyüş	50	14,2
Treking	1	,3
Masa Tenisi	9	2,6
Diğer	2	,6
Toplam	351	100,0

Tablo 10’da, üniversite öğrencilerinin aktif olarak yaptıkları spor branşlarına bakıldığında; öğrenciler en çok % 21,4 oranla futbol ile ilgilendiklerini, en az % ,3 Amerikan Futbolu, % ,3 Karate, % ,3 Badminton, % ,3 Treking ile ilgilendilerini ve hiç ilgilenmedikleri spor branşı olarak ise Okçuluk, Çim Hokeyi, Korfball ve Bocce branşlarının olduğunu belirtmişlerdir. Görüldüğü üzere öğrenciler en çok futbol branşı ile uğraşmaktadırlar. Futbolun günümüzdeki yeri ve önemi tartışılmazdır. Oynayanlar ve seyredenlerin yanında yönetenleri ile de çağımızın futbolu küreselleşerek bir endüstri haline gelmiştir. Bu kadar popüler olan bir branşın öğrenciler tarafından da en çok işaretlenen branş olması, beklenildik bir durum olduğunun göstergesidir.

Tablo 11- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin En Çok Kullandığı Tesis, Saha ve Alanlar

	n	%
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi spor tesislerini	51	14,5
Belediyelere ait spor tesislerini	28	8,0
Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tesislerini	29	8,3
Özel tesisleri (ücretli)	106	30,2
Bisiklet, koşu ve yürüyüşe açık alanları	124	35,3
Diğer	13	3,7
Toplam	351	100,0

Tablo 11’de, üniversite öğrencilerinin en çok tercih ettiği tesis, saha ve alanlara bakıldığında; öğrenciler en çok % 35,3 oranla bisiklet, koşu ve yürüyüşe açık alanları tercih ettiklerini, en az ise % 3,7 oranla bu maddelerin dışında olan başka tesisleri tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Görüldüğü üzere öğrenciler en çok bisiklet, koşu ve yürüyüşe açık alanları tercih etmişlerdir. Bu tercihlerinin; üniversite öğrencilerinin

yeterli bir maddi gelirin olmaması, gelir düzeylerinin ailelerinin sağladığı imkanlarıyla sınırlı olması ve bu yüzden yüksek ücretli tesislere gidememesi, açık hava etkinlikleri yapmak istemesi (bisiklet, yürüyüş, koşu vb) gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo 12- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tesislerini Kullanırken Karşılaştıkları En Önemli Sorunları

	n	%
Tesisler bakımsız	49	14,0
Soyunma yeri, duş ve tuvalet bulamıyorum	4	1,1
Yeterli malzeme bulamıyorum	28	8,0
Bana uygun program bulamıyorum	73	20,8
Tesislerin serbest kullanıma açık olduğu zamanları bulamıyorum	35	10,0
Tesislerin serbest kullanım süreleri kısıtlı	43	12,3
Spor yapmak istediğim branşa ait tesis yok	43	12,3
Diğer	76	21,7
Toplam	351	100,0

Tablo 12’de, Üniversite öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tesislerini kullanırken karşılaştıkları en önemli sorunlara bakıldığında; öğrenciler en çok % 21,7 oranla bu maddelerin dışında olan (sporla ilgilenmedikleri, istedikleri tesiste eğitmen gözetiminde çalışmak istedikleri, üniversitede bulunan tesislerden yararlanmak istemedikleri gibi) başka sorunlardan kaynaklandığını, en az ise % 1,1 oranla soyunma yeri, duş ve tuvalet bulamadıklarından kaynaklandığını belirtmişlerdir.

Tablo 13- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine Ait Olmayan Spor Tesislerini Tercih Etmesinin En Önemli Nedenleri

	n	%
Tesisler ile malzeme yeterli ve bakımlı	90	25,6
Bana uygun program bulabiliyorum	80	22,8
Antrenör gözetiminde çalışıyorum	18	5,1
Kullandığım tesisin ait olduğu kurumda çalışıyorum	1	,3
Kullandığım tesisin ait olduğu kuruluşun lisanslı sporcusuyum	12	3,4
Kullandığım tesis kaldığım yere yakın	27	7,7
Arkadaş grubum bu tesisi kullanıyor	50	14,2
Kullandığım tesisin ücretsiz olmasından dolayı	73	20,9
Toplam	351	100,0

Tablo 13’de, Üniversite öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’ne ait olmayan spor tesislerini tercih etmesinin en önemli nedenlerine bakıldığında; öğrenciler en çok % 25,6 oranla bu tesislerin malzemelerinin yeterli ve bakımlı olduğu için bu tesisleri kullandığını, en az ise % ,3 oranla bulunduğu tesisin kuruluşunda çalıştığından dolayı olduğunu belirtmişlerdir. Görüldüğü üzere öğrencilerin üniversite dışındaki tesisleri tercih etmesinin en önemli nedeninin, tesislerin ve malzemelerin kalitesinin üst düzeyde olmasından dolayı olduğu

söylenbilir. Bu sonuçtan da çıkarılabilir ki; öğrenciler, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi’ndeki tesis ile malzemelerin çok bakımlı ve yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Tablo 14- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Üniversitede Yapılan Etkinliklerden Haberdar Olma Düzeyi

	n	%
Hiç haberim olmuyor	95	27,1
Bazen haberim oluyor	198	56,4
Çoğunlukla haberim oluyor	51	14,5
Tamamından haberim oluyor	7	2,0
Toplam	351	100,0

Tablo 14’de, üniversite öğrencilerinin üniversitede yapılan etkinliklerden hangi düzeyde haberinin olduğuna bakıldığında; öğrenciler en çok % 56,4 oranla üniversitede yapılan etkinliklerden bazen haberdar olduklarını, en az ise % 2,0 oranla tamamından haberi olduklarını belirtmişlerdir. Sonuçlar incelendiğinde üniversite öğrencilerinin yapılan etkinliklerden fazla haberlerinin olmadığı görülmektedir. Etkinlik programlarının sadece etkinliğin olduğu ve onun yakınında olan bölgede değil, aynı zamanda tüm akademik ve idari bölümlerde de duyurulması gerekmektedir. Öğrencilerin yapılan aktivitelerden yeterli düzeyde haberlerinin olmaması, plan ve programlama konusunda bilgilendirmenin zayıf olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Tablo15- Ankete Katılan Üniversite Öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne En Çok İstedığı Tesis

	n	%
Açık tenis kortu	56	16,0
Kapalı tenis kortu	42	12,0
Atletizm pisti	26	7,4
Buz pateni sahası	90	25,6
Çim futbol sahası	66	18,8
Halı saha	77	21,9
Step aerobik- pilates salonu	59	16,8
Mini golf sahası	22	6,3
Squash salonu	13	3,7
Yüzme havuzu	165	47,0
Yapay tırmanış duvarı	65	18,5
Kum voleybolu	43	12,3
Kum futbolu	23	6,6
Dans salonu	78	22,2
Park alanı	46	13,1
Kapalı alan etkinlikleri	40	11,4
Açık alan etkinlikleri	33	9,4
Diğer	4	1,1

Tablo 15 incelendiğinde, öğrencilerin üniversiteye öncelikle hangi spor tesisi yapılmalı sorusuna; öğrenciler en çok % 47,0 oranla yüzme havuzu istediğini, en az ise % 1,1 oranla bunların dışında olan (vücut geliştirme, karting) tesisleri istediğini belirtmişlerdir. Çim futbol sahası, halı saha ve kum futbolunu bir madde olarak düşünülecek olursa aslında en fazla futbol branşı için tesis istendiği görülmektedir. Fakat ankette her biri ayrı bir tesis olarak düşünüldüğü için yüzme havuzu Terzioğlu Yerleşkesi'ne öğrenciler tarafından en çok istenen spor tesisi olmuştur.

5. TARTIŞMA ve SONUÇ

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğrencilerinin boş zaman değerlendirme durumlarını nasıl değerlendirdiklerini ortaya koymak, Üniversite’de bulunan sportif etkinlikleri, tesis, malzeme ve sahaların yeterli olup olmadığını belirlemek ve öğrencilerin istekleri beklentileri doğrultusunda Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi’ne öncelikle hangi spor tesisinin yapılması gerektiğini ve kampüste bu tesisin yapılmasının uygun olacağı alanı belirlemek amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

Ankete katılan öğrencilerin % 47’si kız, % 53’ü erkek’tir. Bunların % 3.1’i 18 ve daha küçük yaş grubu, % 35.6’sı 19-20, %35.3’ü 21-22, %19.4’ü 23-24, %6.6’sı ise 25 ve daha büyük yaş grubundadır. 19-20 ve 21-22 yaş grubunun yüksek oranda olmasının nedeni, üniversite öğrencilerinin yoğunluk olarak bu yaş grubunda olduğunun göstergesi olarak düşünülebilir.

Öğrencilerin % 30.2’si Fen ve Edebiyat Fakültesi, %16.8’i Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, %3.4’ü Sağlık Yüksekokulu, %4.3’ü Güzel Sanatlar Fakültesi, %6.3’ü Tıp Fakültesi, %1.1’i İlahiyat Fakültesi, %8.5’i Mühendislik- Mimarlık Fakültesi, %7.7’si Ziraat Fakültesi, %4.3’ü Su Ürünleri Fakültesi, % 6.3’ü Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, %11,1’i Meslek Yüksekokulu’nda öğrenim görmektedir.

Üniversite öğrencileri “okul dışı zamanlarını nasıl değerlendirdikleri” sorusuna %16.8’i “kültürel etkinlikler”, %28.8’i “Sportif etkinlikler”, %22.5’i “Evde dinlenerek”, %26.8’i “Ailem ve arkadaşlarımla birlikte” %5.1’i bunların dışında zamanını geçirdiklerini söylemiştir. Üniversite öğrencilerinin okul dışındaki zamanını en çok % 28,8 olarak sportif etkinliklerle değerlendirdiği, öğrencilerin en az ise % 5,1 olarak bu maddelerin dışında alışveriş, bilgisayar başında (bilgisayar oyunları vs), ders çalışmak gibi başka şekilde değerlendirdiği görülmektedir. Öğrencilerin boş zamanlarında sportif etkinlikleri tercih etmeleri gençlerde spor bilincinin oluşmaya başladığının bir göstergesi olarak söylenebilir. Ayrıca sportif etkinliklerle birlikte estetik ve fiziksel form açısından yarar sağlaması öğrencilerin sportif etkinlikleri tercih etmeleriyle ilişkilendirilebilir. Sportif etkinliklerin

öğrenciler tarafından en çok yapılmasının nedeni olarak; sporun yaşam kalitesini arttırması, mental olarak rahatlatması, öğrencilerin yeteneklerinin farkına varması, gençlerin (öğrencilerin) rekabet etmeyi sevmesi, streslerinden uzaklaşması, aktif yaşam tarzı alışkanlıklarını kazandırması ve sosyal kaynaşma açısından uygun ortam oluşturması olarak düşünülebilir. Katılımcılarının çoğunluğunun sportif etkinlik olarak yürüyüşü ve futbolu tercih etmelerinin sebebi ekonomik olarak yürüyüş ve futbol etkinliğinin bir maddi külfet getirmediği için olduğu düşünülmektedir.

Pulur'un (2003) Kredi Yurtlar Kurumunda kalan öğrencilerin yurtlarda yapılan spor faaliyetlerine yönelik yaptığı çalışmasında çıkan bulgular ile araştırmamızda çıkan bulgular paralellik arz etmektedir. Açıkada ve Ergene (1990) yapmış oldukları araştırma sonucunda öğrencilerin boş zamanlarında katıldıkları faaliyetlerin dağılımına bakıldığında % 40.8 'nin spor faaliyetlerine katıldıklarını belirtmiştir. Bu araştırma sonucu ile bizim bulgularımız benzerlik göstermektedir.

Öğrencilere sportif etkinliklerle ilgilenme düzeyleri sorulduğunda, % 14,8'i "Seyirci olarak", % 31,1'i "Sağlık için", % 28.8'i "Eğlence için", % 13.1'i "Sosyalleşmek için", % 12.3 "Vakit geçirmek için yaparım" diyen toplam kişi sayısı 43, yüzde oranı % 12, 3'tür. Öğrencilerin sporu % 31,1 oranla en çok sağlıklı olmak için yaptıkları, en az ise % 12,3 olarak vakit geçirmek amacıyla yaptıkları görülmektedir. Fiziksel aktivite; tansiyon, kolestrol, şişmanlık, kalp ve dolaşım sistemi hastalıkları, çeşitli kas ve eklem rahatsızlıkları gibi birçok hastalığa iyi gelmekte ve daha iyi bir fiziki görünüm sağlamaktadır. Sporun sağlıkla ilgili bu faydaları görüldüğünde öğrenciler tarafından en çok bu maddenin işaretlenmiş olması şaşırtıcı bir durum değildir. Haase ve ark (2004) yaptığı çalışma sonucunda, rekreasyonel egzersizlere katılım sıklığı ile katılımdan beklenen sağlık arasında güçlü bir ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, çalışmada elde edilen bulgularla paralellik taşımaktadır.

Öğrencilere Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nde yapılan sportif etkinliklerinin kalitesini ne düzeyde yeterli buldukları sorulduğunda, % 1,1'i "Çok yeterli", % 19,9'u "Yeterli", % 54,7'si "Yetersiz", % 24,2'si "Çok yetersiz" olarak

cevaplamıştır. Öğrencilerin en çok % 54,7'si yetersiz bulduklarını, en az ise % 1,1'i ise çok yeterli bulduklarını belirtmişlerdir. Sonuçlardan görüldüğü gibi öğrencilerin büyük bir çoğunluğu üniversitede yapılan sportif etkinlikleri yetersiz bulmaktadır.

Öğrencilerin çoğunluğunun üniversitede yapılan sportif etkinlikleri yetersiz bulmalarının nedeni olarak; rekreatif tesislerin yeterli sayıda olmaması, öğrencilerin ilgilendikleri branş dalında faaliyet yapılmaması, kendilerine uygun program bulamamaları gibi nedenlerden kaynaklandığı söylenebilir.

Öğrencilerin üniversitede düzenlenen sportif etkinliklere ne düzeyde katıldıkları sorusuna, % 2,3'ü "Her zaman katılıyorum", % 15,7'si "Çoğunlukla katılıyorum", % 39'u "Bazen katılıyorum", % 43'ü "Hiç katılmıyorum" cevabını vermiştir. Sonuçlardan anlaşıldığı üzere öğrencilerin sportif etkinliklerde genel olarak aktif olmadıkları söylenebilir. Öğrencilerin çoğunluğunun etkinliklere hiç katılmamaları öğrencilerin derslerine devam etme yükümlülüğünü getirmeleri gerektiğinden derslerinin yoğun olması, boş vakitlerinin çok fazla olmaması, üniversitede yapılan sportif etkinliklerden haberlerinin olmaması gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülebilir.

Öğrencilerin sportif etkinliklere katılamamasının en önemli nedeni sorusuna, % 14,8'i "İlgilendiğim spor branşında faaliyet düzenlenmiyor", % 1,1'i "Ailem katılmamı istemiyor", % 4,3'ü "Kalabalıktan utanıp sıkılıyorum", % 22,2'si "Yarışma ve turnuvalardan haberim olmuyor", % 11,1'i "Eğlenceli bulmuyorum", % 21,9'u "Derslerim çok yoğun", % 24,5'i bunların dışında başka nedenlerden dolayı katılamadığını belirtmişlerdir. Öğrenciler en çok % 24,5 oranla verilen maddelerin dışında başka nedenlerle (spora ilgi duymadıkları, istedikleri branşta tesis, malzeme ve sahaların yetersiz olması, uygun program bulamadıkları, antrenör gözetiminde çalışmak istedikleri gibi) katılmadıklarını, en az ise % 1,1 oranla ise ailelerinin aktivitelere katılmasını istemediklerini belirtmişlerdir. Ailelerin aktivitelere katılmasını istememelerinin nedeni olarak; onların derslerini olumsuz yönde etkilemesi olarak gördükleri düşünülebilir.

Öğrencilere sportif etkinliklere niçin düzenli olarak katıldıkları sorusuna, % 6,6'sı lisanslı sporcu olduğunu, % 23,4'ü sporun faydalarına inandığını, % 32,8'i boş vakitlerini değerlendirdiğini, % 13,7'si fiziki formunu korumak amaçlı yaptığını, % 23,6'sı ise bu nedenlerin dışında etkinliklere katıldıklarını belirtmişlerdir. Üniversite öğrencilerinin sportif etkinlikleri en çok boş zamanları değerlendirmek amacıyla yaptığı görülmüştür. Kaya (2003), öğrencilerin bu tür aktivitelerle en çok insanlarla kaynaştıklarını % 41,7, Aslan ve Karaküçük (1997) ise yine öğrencilerin bu etkinlikleri rahatlatıcı ve can sıkıntısından uzaklaştırıcı bulduklarını saptamışlardır. Çalışmamız sonuçlarının literatür bilgileri ile benzerlik göstermesine ilave olarak, öğrenciler okul zamanı koşullarının yarattığı yorgunluğun öncelikli ihtiyaç olarak dinlenmeyi gerektirmesi ve öğrencilerin dinlendiklerini hissettikleri aktivitelerde yer almaları ve okul sonrasında katıldığı etkinliklerle eğlenmesi ve stres atmasının ağırlık kazanması olarak düşünülmektedir.

Öğrencilerin aktif olarak ilgilendikleri spor branşlarına baktığımızda,%8.5'i "Basketbol", %15.1'i "Voleybol", %21.4'ü "Futbol", %1.4'ü "Hentbol", %6.3'ü "Tenis", %11.1'i, %1.1'i "Atletizm", %6'sı "Step Aerobik", %2.3'ü "Pilates", %3.1'i "Dans", %3.4'ü "Vücut Geliştirme", %3'ü "Amerikan Futbolu", %3'ü "Karete", %9'u "Taekwando", %1.1'i, %3'ü "Badminton", %5.1'i "Bisiklet", %14.2'si "Yürüyüş", %3'ü "Treking", %2.6'sı "Masa Tenisi", %6'sı bu branşların dışında (Boks, Kayak) gibi branşlarla ilgilendikleri görülmektedir. Sonuçlara göre "Okçuluk, Çim Hokeyi, Korboll ve Bocce" branşlarıyla ilgilenen öğrenci olmamıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre üniversite öğrencilerinin aktif olarak en çok yaptığı branşlar sırasıyla Futbol, Voleybol, Yürüyüş ve Yüzme olarak görülmüştür. Bulut'un (2002) yaptığı araştırma da serbest zamanlarda tercih edilen spor etkinliklerine ilişkin bulguları destekler niteliktedir. Bu çalışmada da ortaya konduğu gibi, Bulut (2003) yaptığı çalışmada en çok tercih edilen spor branşının futbol olduğu belirlenmiştir. Ayrıca Karaküçük (1995) yaptığı çalışmasında spor etkinlikleri "%20,6 yürüyüş", "%17,7 ile futbol" ve "%11,4 ile yüzmedir". Bulgular çalışmamızdaki bulgular ile benzer nitelik göstermektedir.

Öğrencilere spor yaparken en çok hangi kuruluşun tesis, saha ve alanlarını kullandıkları sorusuna, %14,5'i "Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi spor tesislerini", %8,0'i "Belediyelere ait spor tesislerini", %8.3'ü "Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Tesislerini", %30.2'si "Özel tesisleri (ücretli)" tesisleri, %35.3'ü "Bisiklet, koşu ve yürüyüşe açık alanları", %3.7'si bu tesis, saha ve alanların dışında olan tesisleri tercih etmişlerdir. Görüldüğü üzere öğrenciler en çok bisiklet, koşu ve yürüyüşe açık alanları tercih etmişlerdir. Bu tercihlerinin; üniversite öğrencilerinin yeterli bir maddi gelirinin olmaması, gelir düzeylerinin ailelerinin sağladığı imkanlarıyla sınırlı olması ve bu yüzden yüksek ücretli tesislere gidememesi, açık hava etkinlikleri yapmak istemesi (bisiklet, yürüyüş, koşu vb) gibi nedenlerden kaynaklandığı düşünülebilir. Öğrencilerin ailesinden uzakta yaşaması ve ekonomik durumunun sınırlı olmasından dolayı bu alanları daha çok seçtikleri düşünülebilir.

Öğrenciler Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tesislerini kullanırken karşılaştıkları en önemli soruna, % 14.0'ü "Tesisler bakımsız", % 1.1'i "Soyunma yeri, duş ve tuvalet bulamıyorum", % 8.0'i "Yeterli malzeme bulamıyorum", % 20.8'i "Bana uygun program bulamıyorum", % 10.0'u "Tesislerin serbest kullanıma açık olduğu zamanları bulamıyorum", % 12.3'ü "Tesislerin serbest kullanım süreleri kısıtlı", % 12.3'ü "Spor yapmak istediğim branşa ait tesis yok" , % 21.7'si bu sorunların dışında ve en çok problem olarak görülen başka nedenlerden kaynaklı sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi dışındaki tesisleri niçin tercih etme sorusuna, %25,6'sı "Tesisler ile malzeme yeterli ve bakımlı", %22,8'i "Bana uygun program bulabiliyorum", %5,1'i "Antrenör gözetiminde çalışıyorum", %3'ü "Kullandığım tesisin ait olduğu kurumda çalışıyorum", %3,4'ü "Kullandığım tesisin ait olduğu kuruluşun lisanslı sporcusuyum", %7,7'si "Kullandığım tesis kaldığım yere yakın", %14,2'si "Arkadaş grubum bu tesisi kullanıyor", %20,9'u "Kullandığım tesisin ücretsiz olmasından dolayı" diye belirtmişlerdir. Öğrenciler en çok % 25,6 oranla bu tesislerin malzemelerinin yeterli ve bakımlı olduğu için bu tesisleri kullandığını, en az ise % ,3 oranla bulunduğu tesisin kuruluşunda çalıştığından dolayı olduğunu belirtmişlerdir. Görüldüğü üzere öğrencilerin üniversite dışındaki tesisleri

tercih etmesinin en önemli nedeninin, tesislerin ve malzemelerin kalitesinin üst düzeyde olmasından dolayı olduğu söylenebilir. Bu sonuçtan da çıkarılabilir ki; öğrenciler, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Terzioğlu Yerleşkesi'ndeki tesis ile malzemelerin çok bakımlı ve yeterli olmadığını düşünmektedirler.

Öğrencilerin üniversitede yapılan sportif etkinliklerden ne düzeyde haberi olduğu sorusuna, %27,1'i "Hiç haberim olmuyor", %56,4'ü en çok seçilen şık olan "Bazen haberim oluyor", %14,5'i "Çoğunlukla haberim oluyor", %2,0'si "Tamamından haberim oluyor" diye belirtmişlerdir. Öğrenciler en çok % 56,4 oranla üniversitede yapılan etkinliklerden bazen haberdar olduklarını, en az ise % 2,0 oranla tamamından haberi olduklarını belirtmişlerdir. Sonuçlar incelendiğinde üniversite öğrencilerinin yapılan etkinliklerden fazla haberlerinin olmadığı görülmektedir. Etkinlik programlarının sadece etkinliğin olduğu ve onun yakınında olan bölgede değil, aynı zamanda tüm akademik ve idari bölümlerde de duyurulması gerekmektedir. Öğrencilerin yapılan aktivitelerden yeterli düzeyde haberlerinin olmaması, plan ve programlama konusunda bilgilendirmenin zayıf olmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Çalışmanın en önemli sorulardan biri olan sizce üniversitenize öncelikle hangi spor tesisi yapılmalıdır sorusuna öğrenciler, %16,0'sı "Açık Tenis Kortu", %12'si "Kapalı Tenis Kortu", %7,4'ü "Atletizm Pisti", %25,6'sı "Buz Pateni Sahası", %18,8'i "Çim Futbol Sahası", %21,9'u "Halı Saha", %16,8'i "Step Aerobik- Pilates Salonu", %6,3'ü "Mini Golf Sahası", %3,7'si "Squash Salonu", %47,0'si "Yüzme Havuzu", %18,5'i "Yapay Tırmanış Duvarı", %12,3'ü "Kum Voleybolu", %6,6'sı "Kum Futbolu", %22,2'si "Dans Salonu", %13,1'i "Park Alanı", %11,4'ü "Kapalı Alan Etkinlikleri", %9,4'ü "Açık Alan Etkinlikleri", %1,1'i bu tesisler dışında (Karting, Vücut Geliştirme) tesisler tercih etmişlerdir. Sonuçlardan görüldüğü üzere üniversite öğrencilerinin Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bünyesinde en çok istedikleri tesis "Yüzme Havuzu" ve onu takiben "Buz Pateni Sahası"dır.

Bulgulardan elde edilen bilgiler ışığında üniversite öğrencilerinin kampüs rekreasyon programlarından memnun olmadıkları görülmektedir. Programın kalitesi,

öğrencilere duyurulması, istenirliği, tesis, alan ve sahaların yeterliliğinden öğrenciler memnun değillerdir. Öğrenciler üniversitede yapılan sportif etkinlikleri, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tesislerini kullanırken tesislerin bakımsız olduğu, kendilerine uygun program bulamadıkları, yeterli malzeme bulamadıkları, yapmak istediği branşa ait tesis bulamadıkları ve birkaç nedeni daha olduğunu belirtmişlerdir. Bu nedenlerden dolayı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tesisleri dışında olan tesisleri tercih etme nedenleri olarak tesis, malzemelerin yeterli ve bakımlı olduğunu, kendilerine uygun program bulabildiklerini, kullandıkları tesisin ücretsiz olmasından dolayı ve birçok nedenler belirtmişlerdir. Üniversitede yapılan sportif etkinliklerden çok fazla haberdar olmadıklarını, bazen duyduklarını belirtmişlerdir. Üniversiteye en çok istedikleri tesisler yüzme havuzu ve buz pateni sahası olmuştur. Öğrencilerin bu istekleri doğrultusunda Terzioğlu Yerleşkesi'nde alan belirlemesi yapıp, Mimarın fikriyle yüzme havuzunun nereye yapılabileceğini gösteren mimari bir çizim yapılmıştır ve öneri şekillerde yer almaktadır. Bu öneri de göz önünde bulundurulan etken alanın yüzme havuzu yapılmaya uygun olması, ayrıca belirlenen alanın çevresinde öğrenci yurtlarının olması ve yeni öğrenci yurtlarının yapılacak olması nedeniyle öğrenci yoğunluğunun bu civarda olması ve yüzme havuzunun yapılacak olan alanın yakınında spor salonunun olmasının büyük bir avantaj sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca şekillerde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nun yanında bulunan ormanlık alanın doğa sporları ve rekreasyon eğitim alanı olarak kullanılabilmesi mümkündür. Fakat doğanın ve ormanlık alanların yapısının bozulmaması, doğal ortamın ve ekolojik sistemin korunması amacıyla bu alanlara dokunulmaması önerilmektedir.

Üniversiteler bulunduğu bölgenin ve kentin, sosyal, kültürel ve ekonomik açıdan gelişmesini sağlayan eğitim ve kültür yatırımlarıdır. Üniversitelerin planlanmasında önemli olan nokta, gelişme ve büyümelere açık olarak tasarlanmasıdır. Kampüs içerisinde gerçekleştirilen rekreasyon etkinlikleri üniversite gençliği, üniversite sosyal yaşamı, rekreasyonun bahsi geçen olumlu etkileri düşünüldüğünde eğitim-öğretim açısından, ayrıca kampüste yaşayan bireylerin günlük yaşam kalitelerini geliştirmek açısından son derece önemlidir. Kampüs Rekreasyonu'nun en dikkat çekici yönü tüm üniversite mensuplarına, öğrenci ve öğrenci ailelerine, personel ve

personel ailelerine çok yönlü program ve hizmetler sunmasıdır. Bu programlar katılımcı özelliklerine göre çeşitli ve amaca yönelik hazırlanmaktadır. Kampüs Rekreasyonu ciddi bir tesisleşmeyi gerektirdiği gibi bu tesislerin verimli kullanımını sağlayacak personel istihdamını da ön görmektedir. Bu tesislerin gün boyu optimum işlevsel kullanılması, hem hizmetlerin sunulması hem de üniversite mensuplarına fayda sağlanması açısından önem taşımaktadır. Bu çalışmanın, önerilen sonuçlar çerçevesinde Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Rektörlük Makamına sunulup, yakın bir gelecekte hayata geçirilebileceği umut edilmektedir. Böylelikle Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne katkı sağlaması hem üniversite, hem akademik- idari personel hem de üniversite öğrencilerinin yararlanması açısından olumlu katkı sağlayacaktır.

ÖNERİLER:

Araştırmanın sonuçlarına göre aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

- 1- Üniversite kampüsündeki rekreasyonel alanların sayısı arttırılarak ve kullanım koşulları iyileştirilerek daha verimli bir kampüs ortamının oluşması sağlanmalıdır.
- 2- Üniversite öğrencilerinin rekreasyonel faaliyetlerle ilgili bilgi ve ilgilerinin arttırılması yönünde çalışmalar yapılmalıdır. Böylece öğrencilerin ilgi ve beklentileri doğrultusunda zengin aktiviteler yapılması kampüs rekreasyonunun gelişmesi açısından fayda sağlayacaktır.
- 3- İstenilen etkinlikleri ve katılımı sağlamak için tesislerin yeterli seviyede olması gerekmektedir. Öğrencilerin istedikleri branşta tesise sahip olmaları ve tercih etme şanslarının olması, onların sportif etkinlikler konusunda yüksek oranda doyuma ulaşmasını sağlayacaktır.
- 4- Duyurular katılımın artması için üniversite mensuplarına daha fazla ulaştırılmalıdır. Programın duyurulması sadece spor tesislerinin olduğu bölgede değil, özellikle her bölümde akademik ve idari personelin haberdar olabileceği şekilde yapılmalıdır.
- 5- Kullanılan malzemelere düzenli olarak bakım, yenileme ve geliştirme çalışmaları yapılmalıdır. Böylelikle hem öğrencilerin memnuniyeti üst düzeyde olacaktır hem de malzemelerin hemen yıpranmamış olması maliyet bakımından üniversiteyi sarsmayacaktır.
- 6- Engelli öğrenciler için rekreasyon aktiviteleri düzenlenmeli ve engelli bireylerin aktivitelere katılımı teşvik edilmesi gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki sportif aktiviteler sadece normal bireyler için değil, aynı zamanda engelli bireylerin de sosyalleşmesi, yaşam motivasyonu kazanması, özgüven kazanması, sedanter bir yaşamdan aktif bir yaşama geçmelerini sağlaması, fiziksel, ruhsal ve zihinsel gelişimlerine yaşayarak öğrenme metodu ile katkı sağlaması açısından çok önemlidir.

7- Çalışma saatleri dışında yeterince aktivite düzenlenmelidir. Böylece bu aktiviteler, çalışma saatleri içinde yaşanan stres, yorgunluk, hareketsizlik gibi etkileri ortadan kaldırmak için fayda sağlayacaktır.

8- Her zaman yeni ve güncel aktiviteler ilave edilmeli, kullanılan programlar gözden geçirilerek gerekli düzenlemeler veya düzeltmeler yapılmalıdır.

9- Programın geliştirilip yürütülmesi ile ilgili görüş ayrılıklarını ortadan kaldırmak için konunun uzmanlarına danışılmalı ve rekreasyon programları katılımcıya göre değil, üniversite mensuplarının isteklerine göre düzenlenmeli ve geliştirilmelidir.

6. KAYNAKLAR

- Açıkada C, Ergene E. Bilim ve Spor, Büro Tek Yayınları, Ankara, 1990.
- Ağaoğlu Y.S, Eker H. Türkiye'deki üniversitelerin sağlık, kültür ve spor dairelerinin işlevsel yönden incelenmesi. Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2006; 4 (4): 131-134.
- Ağılönü A. Yerel Yönetimlerde Rekreatyon Hizmetleri ve Model Belirleme (Fethiye Örneği). 2007, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 95 sayfa, İstanbul, (Prof. Dr. Sami MENGÜTAY).
- Aracı H. Okullarda Beden Eğitimi, Öğretmenler ve Öğrenciler İçin, Bağırhan Yayinevi, 2. Baskı, Ankara; 1999: p.13-15.
- Aslan N. An examination of family lesiure and family satisfactiom among traditional Turkish families. Journal of Leisure Research. 2009; 41 (2): p.157-176.
- Aslan S. Karaküçük S. Devlet Yurtlarında Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreatyoneel Sorunları (Ankara Örneği). Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi. Ankara, 1997; II: p.3-62.
- Arslan S., Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna Bağlı Yurtlarda Kalan Bayan Öğrencilerin Rekreatyon (Boş Zamanları Değerlendirme) Sorunları Üzerinde Bir Araştırma (Ankara İli Örneği), Ankara; 1996: p.74.
- Aslantürk Z, Amman T. Sosyoloji: Kavramlar/Kuramlar/ Süreçler/ Teoriler. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul, 1998.
- Balcı V, Demirtaş M, Gürbüz P, İlhan A ve Ersöz V. Ankara'daki Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Etkinliklerine Katılımlarının Araştırılması, 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Antalya, Bildiri Kitabı 27-29 Ekim 2002; p.123- 131.
- Baltaş A, Baltas Z. Stres ve Başa çıkma Yolları, Remzi Kitapevi, 18. Basım, İstanbul, 1998.
- Baud-Bovy M, Lawson F. Tourism and Recreation: Handbook of Planning and Design. Oxford: Architectural Press, 1998.
- Bilimli M. Anadolu Üniversitesi Öğrencilerinin Spor Olanaklarından Yararlanma Düzeyinin Belirlenmesi ve Anadolu Üniversitesi'nde Yapılan Bir Uygulama. 2001, Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 84 sayfa, Eskişehir, (Prof. Dr. Fethi HEPER).

- Broadhurst R. *Managing Environments for Leisure and Recreation*, 1 th Ed. GBR: Routledge, London, 2001.
- Broughton J.C, Griffin D. Collegiate intramurals: Where do they go from here? *National Intramural Recreation Sports Association Journal*, 1994; 18(2): p.10-12.
- Bulut E. Kütahya’da Halkın Spora Yönlendirilmesi Açısından Öncelikli Spor Branşlarının Belirlenmesi ve Spor İmkanlarının Değerlendirilmesi. 2003, Dumlupınar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 263 sayfa, Kütahya, (Yrd. Doç. Dr. Çetin ÖZDİLEK).
- Cardinal B.J, K.M. Jacques S.S, Levy. Evaluation of a University Course Aimed At Promoting Exercise Behavior. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*. 2002; 42 (1): 113-119.
- Cüceloğlu D. *İçimizdeki Biz*, Sistem Yayıncılık, Birinci baskı, İstanbul, 1996: p.76.
- Çalışkan M. Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü merkez teşkilatında çalışan personelin rekreasyona bakış açısı ile rekreasyonel spora katılım ilişkisi. 2003, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 96 sayfa, Bolu, (Prof. Dr. Selhan Özbey ALKURT).
- Dalgarn M.K. The role of the campus recreation center in creating a community. *NIRSA Journal*, 2001; 25: 66-72.
- Demir C. “Demografik Özellikler İle Sağlanan İmkânların Sportif Faaliyet Tercihleri Üzerine Etkileri, Üniversite Gençliğine Yönelik Bir Uygulama, 1. Gençlik, Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu, Türk Hava Kurumu Basım Evi İşletmeciliği, Ankara, 2003.
- Demiray U. Üniversitelerde Boş Zaman Etkinliklerinin Doğal Hayatı Korumaya Yönlendirilmesi. *Anatoila*, 1992; 33-34 (9-10): p.15.
- Devlet Planlama Teşkilatı. *Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001- 2005)*, DPT Yayını, Ankara, 2000.
- Doğan İ. *Sosyoloji: Kavramlar ve Sorunlar*, Pegem A Yayıncılık 5. Baskı, Ankara, 2002.
- Edginton C.R, Degraaf D.G, Dieser R.B, Edginton S.R. *Leisure and life satisfaction, Foundational perspectives (3rd ed.)*, McGraw-Hill Higher Education, New York, 2002.

- Ellis G.D, Compton D.M, Tyson B, Bohlig M. Campus recreation participation, health, and quality of life, *Recreational Sports Journal*, 2002; 26: 51-60.
- Ergül K. Üniversite Gençliğinin Sportif Rekreasyon Etkinliklerine Yönelik İlgileri ve Katılma Düzeylerinin Belirlenmesi. Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 98 sayfa, Manisa, (Prof. Dr. Hatice ÇAMLIYER).
- Ertuğrul H. Öğrencinin Başarı Kılavuzu. Nesil Basım-Yayın, İstanbul, 2000: p.72-73.
- Haase A, Steptoe, A, Sallis JF, Wardle J. Leisure-Time Physical Activity in University Students From 23 Countries: Associations with Health Beliefs, Risk Awareness, and National Economic Development. *Preventive Medicine* 2004; 39(1): 182-190.
- Hacıoğlu N, Gökden Z.A, Dinç Y. Boş Zaman&Rekreasyon Yönetimi Örnek Animasyon Uygulamaları, 1. Baskı, 2003: p.18.
- Haines D.J. Undergraduate student benefits from university recreation. *NIRSA Journal*, 2001; 25: 25-33.
- Hall C.M, Page S.J. *The Geography of Tourism and Recreation*, New York: Routledge, 2006.
- Hammit S.A & Hammit W.E. *Campus Recreation Facilities, Planning for Better Use*, JOPERD-January, 1985.
- Harris D. *Concepts in Leisure Studies*, Sage Publications, London, 2005.
- Hasol D. *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, Yapı- Endüstri Merkezi Yayınları*, İstanbul, 1998.
- Henssy B.F. *Physical Education Sourcebook, Champing: Human Kinetics*, 1996: p.78. Horner S, Swarbrooke J. *Leisure Marketing A Global Perspective*. Elsevier. GB. 2006: p. 23.
- Huang CY, Carleton B. The relationships among leisure participation, leisure satisfaction, and life satisfaction of college students in Taiwan. *Journal of Exercise Science and Fitness*, 2003; 1(2): 129-132.
- İkizler H.C . *Spor Sağlık ve Motivasyon*, Alfa Yayınları, I. Baskı, İstanbul, 2002.
- Jensen C, Naylor J. *Opportunities in Recreation and Leisure Careers*. USA: Contemporary Publishing Company, 1999.

- Jensen CR. Outdoor Recreation in America. 5th Edition. USA: Human Kinetics, 1995.
- Jones K. Zamanı Kullanma: Kendi Kendini Geliştirme Programı. Çeviren: Akkoyunlu AC. Doğan Kitapçılık, İstanbul, 2000.
- Kaba İ.C. Türkiye'deki Üniversitelerde Kampüs Rekreasyonu'nun Mevcut Durumu ve Kampüs Rekreasyon Modellemesi. 2009, Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, 120 sayfa, İstanbul, (Yrd. Doç. Dr. Ümit KESİM).
- Karaküçük S. Rekreasyon (Boş Zamanları Değerlendirme) – Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma, Seren Matbaacılık, Ankara, 1995: p.4.
- Karaküçük S, Ekenci G. Okulların Boş Zamanlarını Değerlendirme (Rekreasyon) Eğitimindeki Rolü, MEB, Sayısı:128, Ankara, 1995.
- Karaküçük S, Başaran Z. Stresle Başa Çıkmada Rekreasyon Faktörü. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 1996; 1(4): p. 55-64.
- Karaküçük S, Şenel Ö. Üniversitelerarası Spor Organizasyonlarına Katılan Sporcu-Öğrencilerin Katılım Amaçları ve Beklentileri Üzerine Bir Araştırma, Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 1998; 3 (3): p. 29-38.
- Karaküçük S. Rekreasyon, Bağırhan Yayınevi, 3. Baskı, Ankara, 1999.
- Karaküçük S. Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme, Gazi Kitabevi, 4. Baskı, . Ankara, 2001.
- Karaküçük S Rekreasyon (Boş Zamanları Değerlendirme) “Kavram, Kapsam ve Bir Araştırma, Gazi Kitabevi, 5. Baskı, Ankara, 2005.
- Karaküçük S. ve Gürbüz B. Rekreasyon ve Kent(li)leşme, Gazi Kitabevi, Ankara, 2007.
- Katırcıoğlu A. Yerel Yönetimlerin (Belediyelerin) Rekreatif Faaliyetlere Yaklaşım ve Uygulamaları Bakımından Değerlendirilmesi. 1999, 19 Mayıs Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, BESYO Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 108 sayfa, Samsun, (Doç. Dr. Mehmet Yalçın TAŞMEKTEPLİGİL).
- Kılbaş Ş. Gençlik ve Boş Zaman, Çukurova Üniversitesi Basımevi, Adana, 1995.
- Kılbaş Ş. Rekreasyon, Boş Zamanı Değerlendirme, Nobel Yayın Dağıtım, 3.Baskı Ankara, 2004.

- Kılbaş Ş. Rekreasyon. Anaca Yayınları, 1.Baskı, Adana, Aralık, 2001: p.20-49-70-71-149.
- Kilpatrick M, Heberd E and Bartholomew, J.“College Students Motivation for Physical Activity: Differentiating Mens and Womens Motives for Sport Partipication and Exercise”, Journal of American College Health, 2005; 54(2): 87-94.
- Kırıkoğlu S. Doğa Eğitimi Programlarının Uygulama Boyutunda Planlama Sürecinin Rolü, Bolu, 2004: p.20.
- Kitapçı A. Yüksek Öğretim Mevzuatı. Yaylım Yayıncılık, Yayın No: 1, Yaylım Matbaacılık, İstanbul, 1997.
- Kraus R. G. Recreation and Leisure in Modern Society, Jones and Bartlett Publishers, Canada, 1998.
- Loehr J.E. Stres Altında Başarılı Olmak: Stresi Pozitif Enerjiye Dönüştürme Yöntemi. (Çeviren: Büykkonat, T.), Beyaz Yayınları, I. Baskı, İstanbul, 1999.
- Mangır M, Aktaş Y. Gecekondu Gençliğinde Boş Zaman Etkinlikleri, Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Yayın No: 1268, Ankara, 1992.
- Matthews D.D. Campüs Recreation Programs. Sport and Fitness Management: Career Strategies and Professional Content Book, USA, 1995: p.45-55.
- Mirzeoğlu N. Spor Bilimlerine Giriş, Bağırhan Yayınevi, Ankara, 2003.
- Mirzeoğlu N. Spor Bilimlerine Giriş, Spor Yayınevi, Ankara, 2006.
- Mull R. F, Bayless K.G, Ross C.M,&Jamieson L.M. Recreational sports management. Champaign, IL: Human Kinetics, 1997.
- Munday J. Leisure Education Theory and Practice. Second Edition, Sagamore Publishing Campaign, USA, 1998: p.9.
- Müftügil S. Dinlence ve Turizm İlişkisi. İçinde: Yarcan Ş. Seyahat Yönetimi, I. Baskı, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1993: p.63-71.
- Nadirova A. Understanding Leisure Decision Making: An Integrated Analysis of Recreation Participation, Anticipated Leisure Benefits, Environmental Attitudes, Leisure Constraints and Constraints Negotiation. Doctoral. Alberta: University of Alberta, 2000.

- NIRSA (National Intramural –Recreational Sports Association). The Value of Recreational Sports in Higher Education, Impact on Student Enrollement, Succes and Buying Power., Versa Press, USA, 2004: p.25.
- Okuyucu C, Ramazanoğlu F. Dünyadaki Değişimin Boş Zaman Faaliyetlerine Etkileri. 9. Uluslar arası Spor Bilimleri Kongresi Bildiri Kitabı, Muğla, 2006: p.74-75.
- Özdemir A.S, Karaküçük S, Gümüş M. Türkiye Taş Kömürü Kurumu Genel Müdürlüğünde Çalışan Yer Altı İşçilerinin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıklarının Belirlenmesi, 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla, 3-5 Kasım 2006.
- Özer K. Fiziksel Uygunluk, Nobel Yayınları, I. Baskı, Ankara, 2001.
- Özgen H, DOĞAN S. Zaman Yönetiminde Yeni Yönetim ve Organizasyon Yaklaşımları. Standard Ekonomik ve Teknik Dergi, 1997; 36 (425): p.136-145.
- Özışık Y. “Kara Harp Okulu Öğretim Elemanlarının Rekreasyon Sorunları Üzerine Bir Araştırma”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 1998, (Yrd.Doç.Dr. Mehmet SEZEN).
- Öztürk F. Toplumsal Boyutlarıyla Spor, Bağırhan Yayımevi, Ankara, 1998.
- Parr MG, Lashua BD. What is Leisure? The Perception of Recreation Practioners and Others. Leisure Sciences 2004; 26: p.1-17.
- Pulur A. “Kredi Yurtlar Kurumu’na Bağlı Yurtlarda Kalan Yüksek Öğrenim Gençliğinin Yurtlarda Yapılan Spor Faaliyetlerine Olan Eğilimlerinin Araştırılması (Ankara Örneği)”, Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi Bildiriler Kitabı, Ankara, 2003: p.389-395.
- Sabuncuoğlu Z, Tüz M. (2003), Örgütsel Psikoloji. 4. Baskı. Bursa: Furkan Ofset, 2003. Shinn G. Motivasyonun Mucizesi. 8. Baskı. Çeviren: Kaplan U. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 2004.
- Sinanoğlu S.O. Turan, R. Bilim İdeoloji ve Gençlik, Kasem Ltd.Sti. İstanbul, 1997: p.8.
- Soyer F, Can Y. “Üniversite Öğrencilerinin Boş zaman Alışkanlıkları ve Sportif Eğilimlerinin Mesleki Yönelişlerine Göre Karşılaştırılması”, I. Gençlik, Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu Bildiri Kitabı, Türk Hava Kurumu Basımevi, 21-22 Mayıs, Ankara, 2003: p.102-120.

- Süzer M. “Üniversite Öğrencilerinin Boş Zaman Değerlendirme Alışkanlıkları”, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Dergisi, 2000; 8: p.1-11.
- Şahin H.M. Beden Eğitimi ve Spor Sözlüğü. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları, 2005.
- Tezcan M. Boş Zamanların Değerlendirilmesi Sosyolojisi, Atilla Kitabevi, Ankara, 1994: p.76- 155.
- Tin H. “Gençler Çalışmak ve Başarılı Olmak Zorundasınız”, Gül Ofset, İstanbul, 1994: p.9-43-45-46-49-63.
- Torkildsen G. Leisure and Recreation Management. 4th Edition. London: E & FN Spon Press, 1999.
- Torkildsen G. Leisure and Recreation Management, 5th Edition, London, 2005.
- Türeyen M. Yükseköğretim Kurumları- Kampuslar. Tasarım Yayın Grubu, İstanbul, 2002.
- Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, 10. Baskı, Ankara, 2005.
- Weese W. J. The Development of an Instrument to Measure Effectiveness in Campus Recreation Programs. Journal of Sport Management, 1997; 11: p.263-274.
- Wuest DA and Bucher CA. Foundations of Physical Education and Sport, The CU. Mosby Company, Soint Louis, 1995.
- Yaman V, Yaman F. ve Burgul N. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Serbest Zaman Alışkanlıkları İçersindeki Sporun Yeri ve Rolü (Ankara Örneği), The 10th ICHPER.SD European Congress and the TSSA 8th International Sports Science Congress Which Will be Organized Jointly During 17th - 20th of November, Antalya, 2004.
- Yeşilyaprak B. Üniversite Öğrencilerinin Özsaygı, Atılganlık ve Denetim Odağı Açısından Üniversiteye Giriş ve Çıkış Özellikleri, Boylamsal Bir Araştırma, Anadolu Üniversitesi, 4. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri 4, Eskişehir, 1999: p.24-25.
- Yetim A.A. Sosyoloji ve Spor, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2005.
- Yörükoğlu A. Gençlik Çağı Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar, Özgür Yayımevi, Ankara, 1988.

Zelinski EJ. Çalışma(ma)'nın Keyfi: İşkolikler, İşsizler ve Emekliler İçin Bir Rehber, Çeviren: Çolakoğlu D, Boyner Yayınları, I. Baskı, İstanbul, 2004.

Zengin E., Sertbaş, K. ve Kolayış, H., Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Boş Zaman Profilleri ve Raket Sporlarına Gösterdikleri İlgi Düzeylerinin Araştırılması. Spor Yönetimi ve Bilgi Teknolojileri Dergisi, Elektronik Dergi, 2009; 1 (1).

7. EKLER

ÇOMÜ TERZİOĞLU YERLEŞKESİNDE REKREATİF AKTİVİTE ÇEŞİTLİLİĞİNİ OLUŞTURABİLECEK ALANLAR BELİRLENMESİNE YÖNELİK FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI

1- Fakülteniz

2- Cinsiyetiniz: E () B ()

3- Yaşınız:

- a) 18 ve daha küçük
- b) 19-20 yaş grubu
- c) 21-22 yaş grubu
- d) 23-24 yaş grubu
- e) 25 ve daha büyük

4- Okul dışındaki zamanınızı değerlendirmek için aşağıdaki etkinliklerden hangisini yaparsınız?

- a) Kültürel etkinlikler
- b) Sportif etkinlikler
- c) Evde dinlenerek
- d) Ailem ve arkadaşlarımla birlikte
- e) Diğer

5- Okul dışındaki zamanınızda sportif etkinliklerle ilgilenme düzeyiniz nedir?

- Seyirci olarak
- Sağlık için yaparım
- Eğlence için yaparım
- Sosyalleşmek için yaparım
- Vakit geçirmek için yaparım

6- Üniversitenizde yapılan sportif etkinlikleri ne düzeyde yeterli buluyorsunuz?

- a) Çok yeterli
- b) Yeterli
- c) Yetersiz
- d) Çok yetersiz

7- Üniversitenizde düzenlenen sportif etkinliklere katılımcı sporcu olarak ne düzeyde katılıyorsunuz?

- a) Her zaman katılıyorum
- b) Çoğunlukla katılıyorum
- c) Bazen katılıyorum
- d) Hiç katılmıyorum

8- Sportif etkinliklere katılmamanızın en önemli nedeni nedir?

- a) İlgilendiğim spor branşında faaliyet düzenlenmiyor
- b) Ailem katılmamı istemiyor
- c) Kalabalıktan utanıp sıkılıyorum
- d) Yarışma ve turnuvalardan haberim olmuyor
- e) Eğlenceli bulmuyorum
- f) Derslerim çok yoğun
- g) Diğer

9- Düzenli sportif etkinliğe katılmanızın nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Lisanslı sporcuym
- b) Sporun faydalarına inanıyorum
- c) Boş vakitlerimi değerlendiriyorum
- d) Fiziki formumu koruyorum
- e) Diğer

10- Aktif olarak yaptığınız spor dallarından sadece birini işaretleyiniz.

- Basketbol
- Voleybol
- Futbol
- Hentbol

- Tenis
- Yüzme
- Atletizm
- Step Aerobik
- Pilates
- Dans
- Vücut Geliştirme
- Okçuluk
- Çim Hokeyi
- Amerikan Futbolu
- Karate
- Taekwando
- Satranç
- Korfball
- Bocce
- Badminton
- Bisiklet
- Yürüyüş
- Tracking
- Masa Tenisi
- Diğer lütfen yazınız ()

11- Spor yaparken en çok hangi kuruluşun tesis, saha ve alanlarını kullanıyorsunuz?

- a) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor tesislerini
- b) Belediyelere ait spor tesislerini
- c) Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü tesislerini
- d) Özel tesisleri (ücretli)
- e) Bisiklet, koşu ve yürüyüşe açık alanları
- f) Diğer lütfen yazınız ()

12- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi tesislerini kullanırken karşılaştığınız en önemli sorun nedir?

- a) Tesisler bakımsız
- b) Soyunma yeri, duş ve tuvalet bulamıyorum
- c) Yeterli malzeme bulamıyorum
- d) Bana uygun program bulamıyorum
- e) Tesislerin serbest kullanıma açık olduğu zamanları bulamıyorum
- f) Tesislerin serbest kullanım süreleri kısıtlı
- g) Spor yapmak istediğim branşa ait tesis yok
- h) Diğer

13- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesine ait olmayan spor tesislerini tercih etmenizin en önemli nedeni nedir?

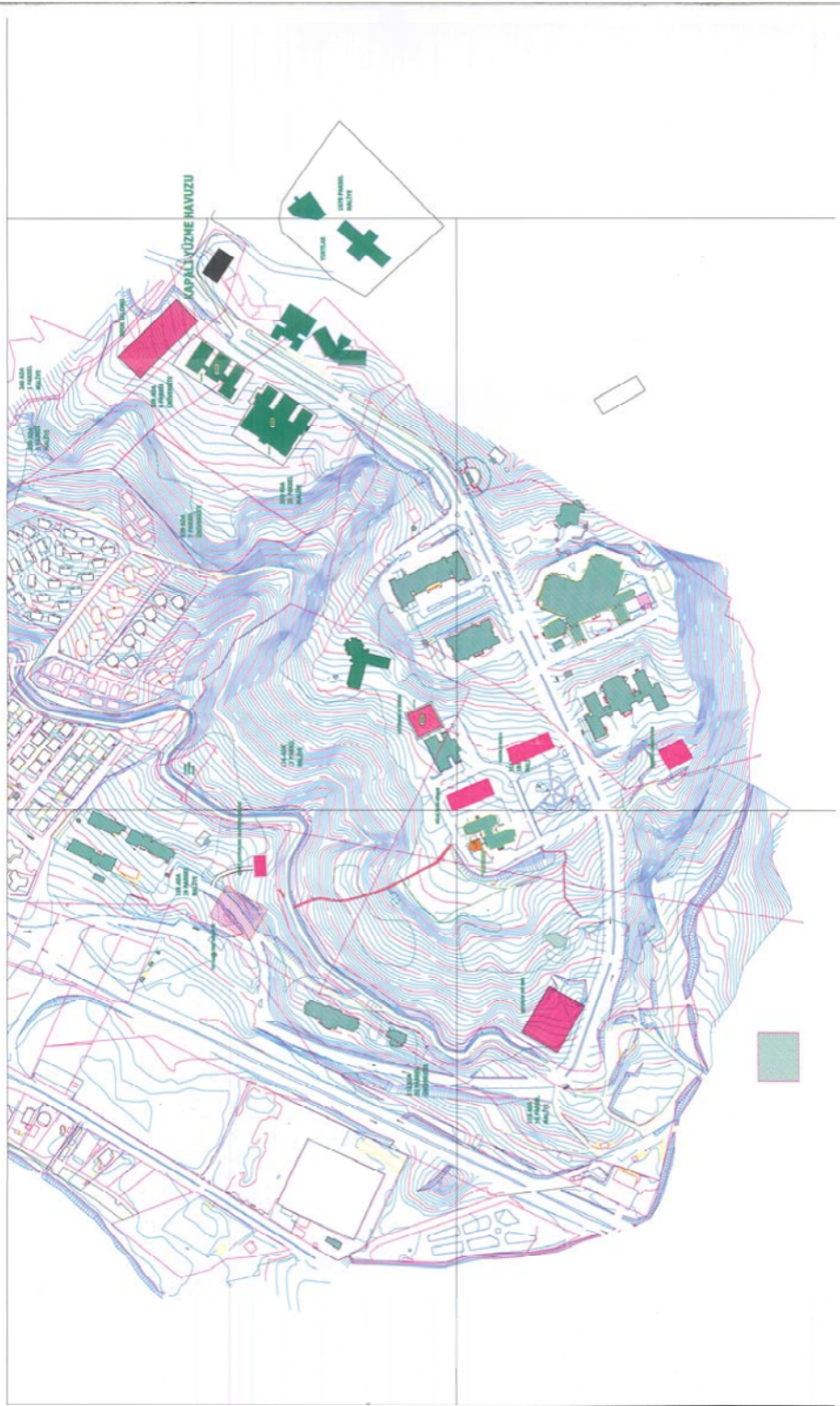
- a) Tesisler ile malzeme yeterli ve bakımlı
- b) Bana uygun program bulabiliyorum
- c) Antrenör gözetiminde çalışıyorum
- d) Kullandığım tesisin ait olduğu kurumda çalışıyorum
- e) Kullandığım tesisin ait olduğu kuruluşun lisanslı sporcusuyum
- f) Kullandığım tesis kaldığım yere yakın
- g) Arkadaş grubum bu tesisi kullanıyor
- h) Kullandığım tesisin ücretsiz olmasından dolayı

14- Üniversitesiniz de yapılan sportif etkinliklerden ne düzeyde haberiniz oluyor?

- a) Hiç haberim olmuyor
- b) Bazen haberim oluyor
- c) Çoğunlukla haberim oluyor
- d) Tamamından haberim oluyor

15- Sizde üniversitenize öncelikle hangi spor tesisi yapılmalıdır? Birkaç şık işaretleyebilirsiniz.

- Açık Tenis kortu
- Kapalı Tenis kortu
- Atletizm Pisti
- Buz Pateni sahası
- Çim Futbol sahası
- Halı saha
- Step Aerobik- Pilates salonu
- Mini Golf sahası
- Squash salonu
- Yüzme Havuzu
- Yapay Tırmanış Duvarı
- Kum Voleybolu
- Kum Futbolu
- Dans salonu
- Park alanı
- Kapalı alan etkinlikleri
- Açık alan etkinlikleri
- Diğer lütfen yazınız ()

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı	Meliha	Soyadı	Uzun
Doğum Yeri	Bursa	Doğum Tarihi	13.07.1987
Uyruğu	TC	TC Kimlik No	69157069766
E-mail	melisuzun16@gmail.com	Tel	05533890548

Eğitim Düzeyi

	Mezun Olduğu Kurumun Adı	Mezuniyet Yılı
Doktora/Uzmanlık		
Yüksek Lisans	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	28.06.2013
Lisans	Sakarya Üniversitesi	10.06.2010

İş Deneyimi

Görevi	Kurum	Süre (Yıl- Yıl)
1. Gönüllü Eğitimlik	Sakarya Şehit Ali Borinli İlköğretim Okulu ve İş Okulu	2009-2010
2.		
3.		

Yabancı Dil Sınav Notu

KPDS	ÜDS	IELTS	TOEFL IBT	TOEFL PBT	TOEFL CBT	FCE	CAE	CPE
	48,75							

Ulusal Bildirileri

1. 13.Ulusal Spor Hekimliği Kongresi, BURSA 2011
“ Dansçılarda Egzersiz Bağımlılığı Semptomunun İncelenmesi”
2. 13.Ulusal Spor Hekimliği Kongresi, BURSA 2011
“Dansçılarda görülen sakatlanmalar ve sebeplerinin incelenmesi”

Ulusal konferans ve kongreler

1. 13.Ulusal Spor Hekimliği Kongresi
2. Gazi Üniversitesi 2. Uluslararası Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi

Sertifikalar

1. Türkiye Cimnastik Fedarasyonu- Step Aerobik 2. Kademe Antrenörlük
2. Sosyal sorumluluk çalışması (Kent Konseyi)- Temel Proje Eğitimi

Ödüller

1. Sakarya Üniversitesi Rektörlük 2 tane “Onur Belgesi”
2. Sakarya Üniversitesi Rektörlük “Yüksek Onur Belgesi”
3. Kayseri Yıldızlar Şampiyonası Taekwando 2 tane gümüş madalya, 1 tane bronz madalya

T.C.
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ
Klinik Araştırmalar Etik Kurul Başkanlığı

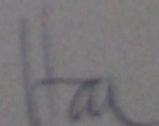
Sayı : KLLARŞ.ETİK.KURUL.BŞK./050.99-171
Konu : Başvuru İncelemesi

02/11/2012

Sayın Meliha UZUN

"Çomü Terzioğlu Yerleşkesinde Rekreatif Aktivite Çeşitliliğini Oluşturabilecek Alanlar Belirlenmesine Yönelik Fizibilite Çalışması" başlıklı çalışmanızda Klinik Araştırmalar Etik Kurulu, etik kurallara aykırı bir husus bulunmadığına karar vermiştir.

Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Hakkı Engin AKSÜ
Klinik Araştırmalar
Etik Kurul Başkanı